

TUO TARPU VOKIETIJOJE...

KIESINGERIO KOALICINĖ VYRIAUSYBĖ NĖRA PAJĖGESNĖ UŽ ERHARDO. -- VISAS SVARBAUSIAS ŪKINĖS IR UŽSIENIO POLITIKOS PROBLEMAS STENGIAMASI NE SPRĘSTI, BET TIK APEITI.

Vytautas Meškauskas

Riaušės Amerikos miestuose, neaiški situacija Art. Rytuose, de Gaulle išdaigos Kanadoje ilgesniam nukreipė mūsų dėmesį nuo Vakarų Vokietijos, kurioje neatsitiko nieko sensacin-

go. Tačiau ir ten gyvenimas nestovėjo vietoje. Už tat verta, nors trumpai, sustoti prie Vakarų Vokietijos problemų, kurios savo keliu yra glaudžiai susijusios su tarptautine būkle.

Viena svarbiausių nūdienės V. Vokietijos problemų yra ūkinė stagnacija. Didesnio ir mažesnio masto kapitalistai neskuba su naujomis investicijomis, o kai krašto ūkio apyvarta nedidėja, tai anksčiau ar vėliau visi turi pajusti. Atsakomybė už dabartinę būklę iš dalies krinta ant vyriausybės pečių. Dar kanclerio Erhardo laikais pasirodė, kad ateina infliacija, kad krašto ūkis yra "perkaitintas", kad reikia suvaržyti kreditą, subalansuoti biudžetą. Federalinę vyriausybę pasekė visos II-ka Vakarų Vokietiją sudarančių valstijų vyriausybės, 425 apskrinių valdybų ir 24.000 miestų burmistrai. Bet pasirodė, kad tas susi-
varžymas nedavė lauktų rezultatų ir ūkio ministeris Karl August Schiller (socialdemokratas) dabar stengiasi įkalbėti savo kolegas federalinėje vyriausybėje ir savi-
valdos įstaigose griebtis naujų išlaidų, nors jas ir reiktų padengti paskolomis.

Savaime aišku, kad ir taip darant norima išvengti neproduktingų išlaidų padidėjimo. Kad galėtų gale sutvarkius biudžetą, kuris yra nepaprastai išpūstas išlaidomis socialiniams reikalams, finansų ministru buvo pakviestas Franz Josef Strauss, bavarų krikščionių socialų partijos pirmininkas,

turis labai griežto žmogaus vardą. Tačiau ir jis pasirodė nesąs pakankamai stiprus socialinių reikalų biudžetui apkarpyti. Pasišaušė ne tik koalicijos partneris - socialdemokratai, bet ir patys krikščionys demokratai. Atsimindami rinkimus, nenori prarasti pensininkų simpatijų. Vienu žodžiu, ir Kiesingerio vyriausybė nepajėgė padaryti to, ko siekė Erhardo vyriausybė -- pastatyti krašto ūkį ant solidžių pagrindų. Ieškant kompromisų, buvo einama prie visų išlaidų apkarpymo ir čia susidurta su kariuomenės išlaikymo ir apginklavimo problema.

Amerikiečiams ir britams vis norint savokariuomenės Vokietijoje sumažinti, didėjanti krašto gynyboje naštą turi atitekti patiems vokiečiams. Dėl to krašto apsaugos reikalams skiriamos sumos turėjo būti padidintos. Numatytą padidinimą vyriausybė nutarė apkarpyti 25%, nepaisant visų krašto apsaugos ministerio Schroederio protestų. Po to Schroederis davė neoficialiai spaudos atstovams suprasti, kad kariuomenė bus sumažinta kone 60.000 vyrų, kas sukėlė didelio nepasitenkinimo Washingtone ir Londone. Gynimo Sekretorius Robert McNamara atšaukė savo numatytą kelionę į Vakarų Vokietiją.

Kiesingeris ministrų kabineto posėdyje paskyrė Schroederį, pareikšdamas, kad tokios neteisingos žinios padarė didžiausios žalos vokiečių politikai.

Schroederis iš savo pusės prikišo Kiesingeriui, kad tas už jo nugaros vedė pasitarimus su į pensiją išėjusiais generolais ir vokiečių vadais NATO kariuomenėje.

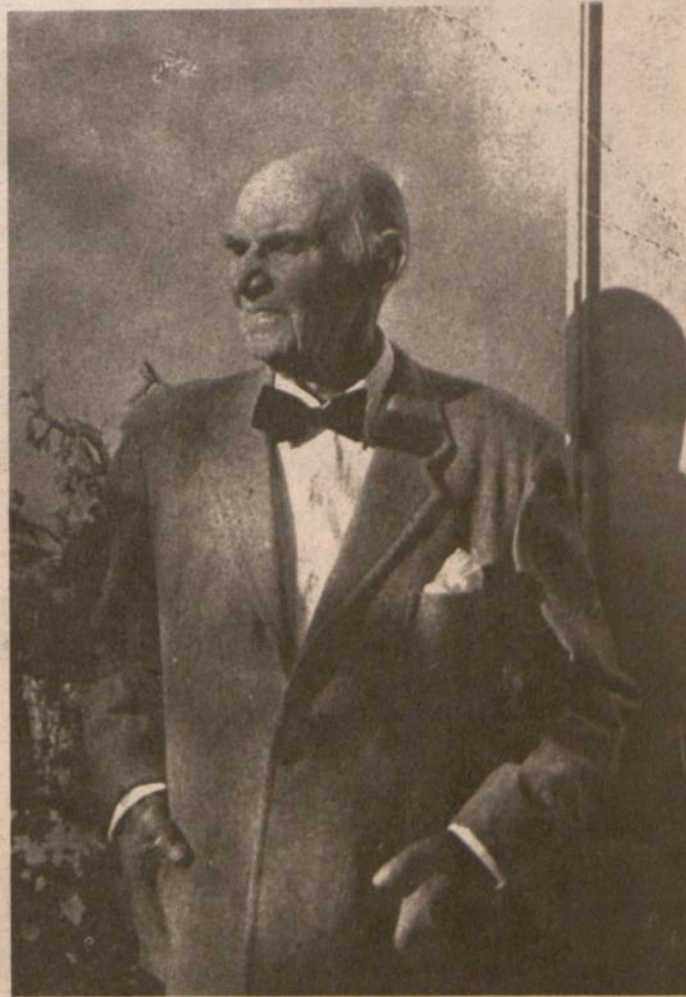
Schroederis, krikščionių demokratų partijos

protestantų sparno vadas, Kiesingerio nelabai bijo. Jo atleidimas greičiausiai išsuktų visos koalicijos griuvimą ir reikėtų paties Kiesingerio politinės karjeros galą. Todėl Kiesingeris ir nepriėmė "pro forma" pareikšto Schroederio atsistatydinimo. Jis kartu su juo priėmė naujų vokiečių šarvuotųjų parada po manevrų Muensterio poligone. (Tie manevrai buvo numatyti McNamaros apsilankymui).

Schroederis, be to, yra laikomas anglofilu ir paskutiniu nuosirdžiu amerikiečių draugu dabartinėje Bonnos vyriausybėje. Ir dėl to Kiesingeris nenorėjo priimti Schroederio atsistatydinimo. Rugpiūčio 15 d. Kiesingeris juk turi pasimatymą su prezidentu Johnsonu!

De Gaulle išdaigos Kanadoje, kur jis aiškiai atsisako prancūzų kilmės separatistų pusėje, kurie sudaro negausią mažumą kanadiečių tarpe, padarė sunkų įspūdį visoje Europoje. De Gaulle prestižas vėl gerokai krito. Tai galėtų prisidėti prie vokiečių - amerikiečių santykių pagerinimo. Iš kitos pusės Vokietijoje, kaip ir visoje Europoje, bijoma eventualaus amerikiečių - sovietų atominio susikirtimo, kuris dažno yra laikomas neišvengiamu. Tokia prielaida skatina norą atsipalaiduoti nuo per

Mirė prof. E. Galvanauskas

Prancūzijoje liepos 24 d. po sunkios ligos mirė Ernestas Galvanauskas, buvęs Lietuvos ministeris pirmininkas, išgyvenęs nepilnus 85 metus. E. Galvanauskas gimė Zizonių km. Vabalninko valsč. Baigęs Mintaujos gimnaziją ir Petrapilio institutą, vėliau specializavosi Belgijoje. Studentaudamas ir vėliau baigęs mokslus aktyviai dalyvavo veikloje siekiant atstatyti Nepriklausomą Lietuvą. 1920 m. Lietuvoje buvo ministeriu pirmininku ir užsienio reikalų ministru, vėliau Lietuvos atstovu Anglijoje ir Klaipėdos prekybos instituto rektoriumi. Paleckio sudarytoje vyriausybėje vėl buvo finansų ministru, bet supratęs kur sukama, slapta pasitraukė į Vakarų. Ilgus metus gyveno Madagaskaroje, o vėliau persikėlė į Prancūziją. Paskutiniu metu tvarkė savo atsiminimus, įlaidotuves iš Chicago buvo nusiskridęs jo brolis G. Galva.

daug glaudžių ryšių su amerikiečiais ir užimti neutralią poziciją, nors ji praktiškai vargiai įmanoma ir politiniai protinga.

karui tomis sąlygomis buvo neįmanoma".

Kai Anglija ir Prancūzija paskelbė Hitleriui karą, Maskva padėjo Hitleriui kariauti ir dalinosi su Hitleriu karo grobiu Lenkijoje. Tačiau kompartijos "istorijos moksle" tas dalykas atrodo štai kaip:

"Vakarų valdantiems sluoksniams nuolaidžiaujant, hitlerinė Vokietija pradėjo antrąjį pasaulinį karą. Užėmusi daugelį Europos valstybių, ji užpuolė Tarybų Sąjungą".

Tartum visa Rusijos kaimynija, nuo šiaurės vandenyno ligi Juodosios jūros nebeatsimena, kas s jų kraštus užėmė dar prieš Hitlerio atsisukimą prieš Maskvą... Bet šiuo pasityčiojimu iš žmonių sveiko proto Maskvos imperialistai nepasitenkina. Apie visų vakarinių pakraščių pagrobimą nemirksdami tvirtina:

"Svarbios gairės, sprendžiant nacionalinį klausimą, buvo ukrainiečių, baltarusių ir moldavų tautų su ivienijimas (!), tarybų valdžios atkūrimas (!) Baltijos respublikose ir jų įstojimas (!) į TSRS."

Tik tiek Lietuva ir tepaminėta tose tezėse. Tiek Lietuvai ir kitiems pagrobtiems jie teskia reikšmės... Lietuvos žmonėms nebe naujiena šitaip "mokyti istorijos" apie tebeatmenamą praeitį. Išmoko nekreipti dėmesio į tokius "mokymus".

Bet tezėse yra nepamirštų ir kitokių pareiškimų, — tokių, į kuriuos neįmanoma nerūpestingai numoti ranka, nes jie nedviprasmiškai ir grėsmingai rodo, ką Lietuva

(Nukelta į 2 psl.)

PASITYČIOJIMAS IŠ SVEIKO PROTO

Birželio 25 d., sekmadienį, rusų komunistų partijos centras vėl užtvindė Lietuvą iki gyvo kaulo įkūrėjusiais pamokslais. Visi to ryto laikraščiai buvo užimti partijos "tezėmis" rusų revoliucijos 50 metų sukakčiai minėti. "Tezės" už-

ima puspenkto didelio laikraščinio puslapio.

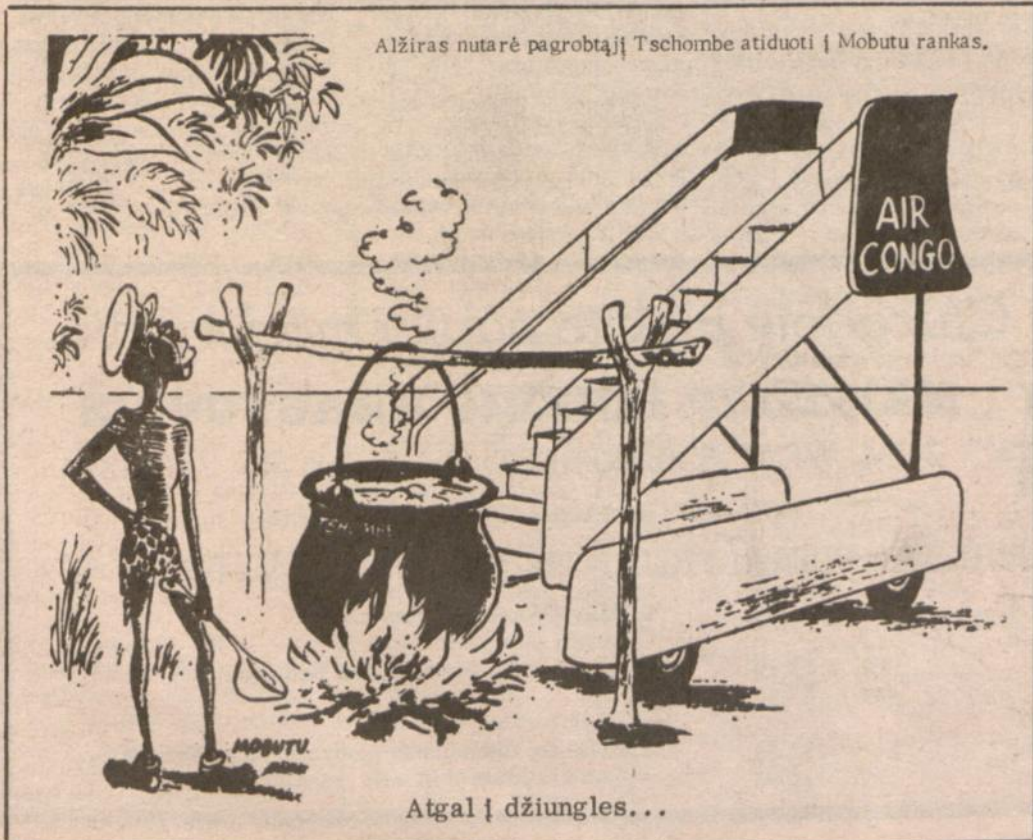
Kokios rūšies "mokslą" Maskva beatodairiškai įtaigoja, galima suvokti, pavyzdžiui, iš kelių teigimų apie II Pasaulinio karo pradžią:

"Tarybų Sąjungos vyriausybė energingai stengėsi sudaryti Europoje kolektyvinio saugumo sistemą, kad būtų užkirstas kelias karui. Šioms pastangoms priešinosi Vakarų politikai — "miuncheniečiai", kurie siekė nukreipti fašistinę agresiją prieš Tarybų Sąjungą ir sudaryti sąjungą su Hitleriu..."

Toliau dar gražiau: "Esant šiai sudėtingai situacijai, Tarybų Sąjunga pasirašė su Vokietija nepuolimo sutartį, kuri su-trikdė imperialistų apskaičiavimus..."

Atseit, Vakarų politikai norėjo sudaryti sąjungą su Hitleriu, o Maskva sudarė sąjungą tik su... Vokietija, ne su Hitleriu...

Kai niekam pasauly ne-bėra abejonės, kad Stalino-Hitlerio (ar Molotovo-Ribbentropo) susitarimas buvo paskutinis degtukas karui įžiebt, rusų kompartijos centras tebetvirtina, kad, girdi, "užkirsti kelią

Alžiras nutarė pagrobti jį Tschombe atiduoti į Mobutu rankas.

Atgal į džungles...

IŠ VISO PASAULIO

• MILŽINIŠKAS JAV lėktuvnešis Forrestal, nuvykęs į Tonkino įlanką pagelbėti kovai su Š. Vietnamu, užsidegus vienam lėktuvui, susprogdino raketą, kuri savo keliu uždegė laivą. Žuvo 183 jūreiviai, sunaikinta daug brangių, pačių moderniausių lėktuvų, o pats lėktuvnešis, smarkiai apdegęs, plaukia į Philipinus ilgam remontui. Tai viena iš didžiausių JAV laivyno nelaimių po 2 Pas. karo. Neskaitant milžiniškų materialinių nuostolių, labiausiai apgalvestaujamas prityrusių lakūnų žuvimas.

• ŽEMĖS DREBĖJIMAS nusitaė Columbiją ir Venezuelą. Venezueloje žuvo apie 300 žmonių. Sostinė Caracas valoma nuo griuvėsių. JAV išsiuntė kelis lėktuvus su valstais Raud. Kryžiu reikalaujant.

• DETROITE RIAUŠĖS pasibaigė. Miesto burmistras Cavanagh per "Meet the Press" televizijos programą pareiškė, jog Kongreso indiferentiškumas yra riausių pagrindinė priežastis.

Gubernatorius Romney pareiškė, jog negalima ignoruoti ir išleisti iš akių fakto, kad negrai ginkluojasi plačiu mastu, klausio savo vadų, kurie skelbia juodosios Amerikos idėjas. Kartu jie skleidžia neapykantą, smurtą ir pasipriešinimą. Per mažai dėmesio kreipiama į jų pačių bendruomenės gyvenimo reikalus.

• SOV. S-GA turėjo atsakyti 8.000 tonų bananų siuntos iš Indijos, nes Egiptui užblokavus Suezą kanalą, ilgesnė kelionė siuntų sugestų.

• 80 JAV MIESTŲ, pastaruoju metu paliestų negrų riaušėmis, įrodė, jog griežtas įstatymų vykdymas neturi pakaitalo. Pašalpos, įvairios programos paramai, tolerancija nesulaikė riaušininkų. Integracija nesuteikė atsakymo į iškilusias problemas. Amerikos miestuose aktualėja partizaninių kovų klausimas. Visa tai įrodė įvykiai Detrote ir Newarke, Newarkas artai bankroto besistengian šelpiti ir remti negrus, o rezultate išdege, išpiešti ir sunaikinti iš-tisi miesto kvartalai. Washing-tono politiniuose sluoksniuose kalbama, jog "kovai su neturtu" skirtos lėšos naudojamos riausių kurtymui. Kitaip tariant, vyriausybė remia kovą prieš save mokesčių mokėtojų pinigais.

• PRANCŪZŲ laikraštis "Le Monde" klausia, ką reiškia visa de Gaulle nesikišimo į Vietnamą ir Art. Rytus politika, kai jis pats įžeidžiančiai įsikišo į Kanados reikalus? Klausimų iškilio ir Prancūzijos ministrų kabineto narių tarpe, Augančias vidaus problemas gali išspręsti ir kabineto nariai. Bet kaip bus su užsienio politika de Gaulle įžeidinėjant ne tik Kanadą, bet ir Bendrosios Rinkos narius. Viskas susivėdė į bendrą klausimą: ar tik nebus de Gaulle pasenęs?

AR HITLERIS BUVO ŽYDAS?

Adolfo Hitlerio kilmė naujausių tyrinėjimų šviesoje (1)

Laiks nuo laiko senasacijas mėgstą laikraščiai paskelbia turį 'tikrų' žinių apie Hitlerio kilmę. Tas klausimas iš tikro domino visus, kurie tik turėjo susidurti su Hitleriu ir jo rasine politika. Mat, žmogus, kuris reikalavo iš kiekvieno vokiečių įrodyti savo 'kilmės medį' bent nuo ketvirtos senelių kartos, pats apie savo kilmę kalbėjo labai nenoriai. Jau vien tas faktas turėjo išsuaugti priešlaiką, kad ko gero pats Hitleris nebuvo grynas arijas ir... net galėjo būti žydiškos kilmės.

Pirmieji tos minties griebėsi Hitlerio konkurentai jo paties nacių partijoje. Jau 1921 m., kilus varžybom dėl vado-

vybės Hitlerio oponentai išleido anoniminių atsisaukimą, kuriame tarp kitko sakoma:

"Hitleris mano, kad jau atėjo laikas įvykdyti jo užnugaryje esančių tamsių jėgų pavedimą ir įnešti skilimą ir nevieningumą į mūsų eiles, tuo būdu pasitarnaujant žydijos ir jo talkininkų reikalams... Ir kaip jis kovoja? Tikrai žydiškai".

1930 m. Hitlerio sūnėnas William Patrick Hitler parašė savo dėdei laišką, kuriame davė suprasti, kad jis -- Adolfas Hitleris -- savo gyslose turįs žydiško kraujo.

Adolfas buvo labai sujaudintas ir skundėsi savo artimesniems draugams, kad priešai rausiasi jo praeityje. Jis igaliojo savo teisinį patarėją, vėlesnį Lenkijos generalinį gubernatorių, Hans Frank kuo griežčiausiai kovoti su tais 'šlykščiais spaudos prasimanymais'.

Prieš pat karą Varšuvos žydų laikraštis "Haynt" paskelbė nuotrauką vieno paminklo Bukarešto žydų kapinėse, kuris buvo pastatytas 1892 m. mirusiam Adolfui Hittlerui ir prileido kad anas esąs 'fuehrerio' senelis.

Tam tikrų abejonių dėl Hitlerio kilimo turėjo ir vyriausias gestapininkas Heinrich Himmler, kuris 1942 m. rugpjūčio 4 d. pavedė savo patikėtiniams ištirti Adolfo Hitlerio kilmę. Himmleris aiškinosi

fuehrerio pašalinimo galimybes, ypač jei karas blogai pasibaigtų vokiečiams. Mat, jei Hitleris iš tikro būtų žydiškos kilmės, jis negalėtų būti Vokietijos pilietis ir nebūtų galėjęs, pagal savo paties išleistą įstatymą užimti bent kokią valdinę vietą. Himmleris tačiau tą syk jokių aiškių įrodymų negavo.

Tačiau mūsų minėtas Hans Frank, kuris buvo Nuerenberge pasmerktas pakarti, prieš mirtį amerikiečių armijos kapelionui Sixtus M'Connor perdavė saugoti tam tikrą memorandumą, kuris buvo užvardintas "Kartuvių akivaizdoje".

Ten jis išdėstė tai, ką buvo patyręs 1930 m., kada Hitleris jam buvo įsakęs sustabdyti 'šlykščius prasimanymus' apie jo kilmę.

Pagal Frank'ą eję gandai, kad Hitlerio tėvas buvo pavainikis tūlos vi-

rėjos Schicklgruber sūnus. Toji virėja -- Adolfo Hitlerio senelė -- tarnavusi žydo Frankenbergerio šeimoje, o Frankenbergeris už savo sūnų mokėjęs virėjai alimentus, iki tas vaikas sulaukė 14 metų. Taspavainikis buvo Adolfo Hitlerio tėvas.

Ši istorija, išdėstyta kartuvių akivaizdoje, paprastai kaip prielaida yra minima kiekvienoje pokarinėje Hitlerio biografijoje.

Tik dabar vokiečių istorikas dr. Werner Maser paskelbė, kad jampa sisekė sužinoti tai, kas Himmleriui ir Frankui nepavyko, būtent, nustatyti tikrą 'fuehrerio' kilmės medį. Tai jį išdėstė savo Hitlerio biografijoje, kuri netrukus turėtų būti išleista Muencheno ir Esslingeno leidyklos Bechtle-Verlag.

Po 12 metų labai kruopštaus tyrinėjimo Maseris paneigė tuoj po karo tarptautinės 'Antropologische Kommission' padarytą prielaidą, kad Hitleris buvęs 'nelabai garbingo žydo nelegalus vaikas, kuris jau Linzo miesto prieiglaudoje buvo pravarždžiojamas 'Judenbengel'".

Dr. W. Maser išvada: "Hitleris nebuvo kilęs iš žydų. Jis tačiau buvo labai tirštos kraujomaisos produktas". (Terminas 'kraujomaisa' arba incestas yra vartojamas mūsų Baudžiamame Statute lytiniam santykiams arba vedyboms tarp artimų giminių, kaip brolis ir sesuo, ir tolimesnių, apibrėžti. Vokiškai tai būtų 'Inzucht', angliškai 'inbreed'.)

(Bus daugiau)

HELP WANTED MALE

Loose pattern molders, experience necessary. Rate of pay determined by production and quality.

SOUTH BEND FOUNDRY

Lafayette at Indiana South Bend, Ind.

(82-84)

TRIMMER MAKER

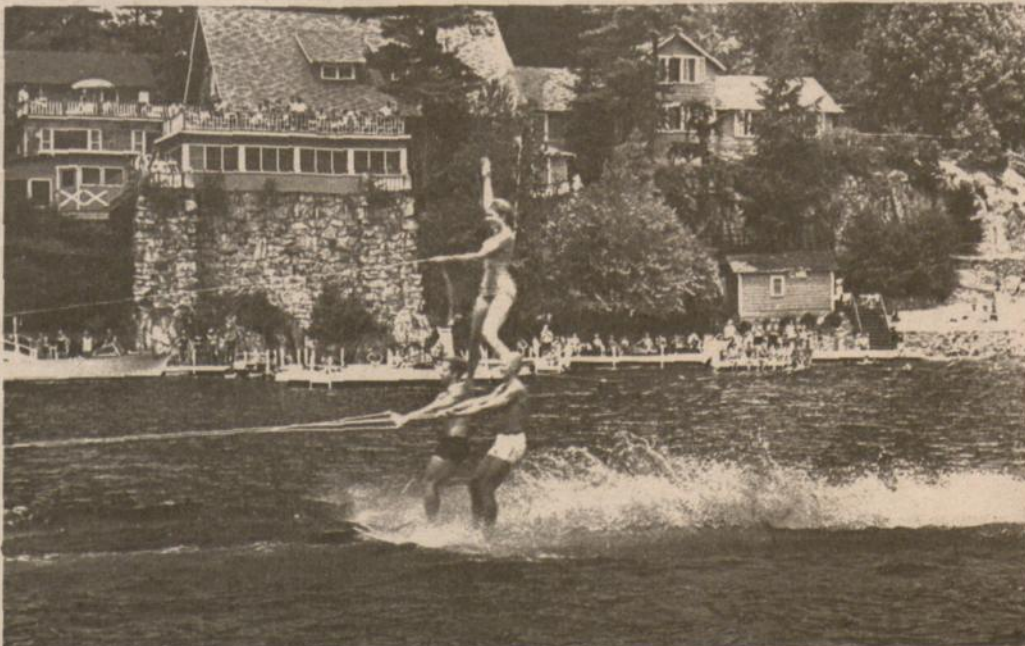
Set-up man and operator for Ingersoll E. D., M. and Bridgeport Duplicator

WILCOX-CRITTENDEN DIV.

NORTH & JUDD MFG. CO.

56 Warwick St. Middletown, Conn.

An Equal Opportunity Employer (77-83)

Vandens sporto (ski) paradas Blue Water vasarvietėje (Lake George). Piramidžių viršūnėje Daina Šukytė.

Iš didelio rašto -- išėjo iš krašto (2)

(Pradžia Nr.82)

J. JUREVIČIUS

1966 m. gruodžio 10 d. Naujienose J. Augustaitis rašo:

"Kitokiai Smetonos įkurdinimo, jau visiškai neteisėtai, suteiktai dovanai, paduodu ištisai Miškų d-ti direktoriaus raštą ministeriui, prašant nurašyti Smetonos skolas už paimtą mišką." (m. p. J. J.).

Tame Miškų departamentu rašte tarp kitko, taip rašoma:

"Prie šios dovanos pirkimo iš savo pusės norėtų prisidėti ir Miškų Departamentas, išnaudodamas sekančią progą... Komitetas yra pirkęs kredito iš Tautinių ir Ukmergės urėdijų statybinės miško medžiagos... Už šią medžiagą komitetas pinigų dar nesumokėjo, todėl Miškų departamentas turi garbę prašyti Tamstą, Pone Ministeri tarpininkauti, kad komiteto skola Lt. 22.500,70 būtų leista knygoje nurašyti ir neieškoti." (m. p. J. J.).

Kaip matome, Miškų departamentas prašė nurašyti ne A. Smetonos skolą, kurios jis visai neturėjo, o to susidariusio Komiteto, kuris savo vardu užpirkto tą medžiagą. Taigi šioje vietoje ir prašosi išvada, ar tokia J. Augustaičio kritika nėra sąmoninga demagogija Smetonos adresu." Išvadoje palyginę J. Augustaičio atsakymui į mano pastabas matome, kaip jis iškraipo ne tik mano, bet ir kitų mintis, kad tik jam būtų naudingiau A. Smetonai ir jo valdymo laikotarpiu purvinti ir terlioti. Jis sąmoningai ir be jokio atsakomybės jausmo rašo, kad

"Tam sudarytas komitetas" (atseit Smetonos), o aš rašiau, ir taip buvo. -- "susidarė". Tarp šių dviejų žodžių yra labai didelis skirtumas. Analogiškai galime paminėti, jog Chicagoje susidarė komitetas Dr. K. Griniaus paminklui statyti, ir pastatė. Paminklą pastatė iš visuomenės ir organizacijų aukų. Berods, dar turi ir skolų. Laikui bėgant

komitetas ir jas padengs. Atliktas gražus darbas.

Verskime Naujienų puslapius toliau. Dėl paskutinio ministerių kabineto J. Augustaitis rašo: "Bet visi žinome, kad tas kabinetas nebuvo koalicinis -- partijų kabinetas. Tie buvusių partijų asmenys neatstovavo savo buvusių partijų. Partijos jau senai buvo Smetonos uždarytos. Jie buvo tik savo asmeninės nuomonės reiškėjai. Jie prieš tą posėdį nebuvo turėję jokių kontaktų su savo buvusių partijų centrų asmenimis. (m. p. J. J.). Argi taip iš tikrųjų ir buvo, kaip J. Augustaitis rašo. Argi tie asmenys neturėdavo kontaktų? J. Audėnas savo knygoje -- "Paskutinis posėdis" 127 pusl. rašo: "Uždarytųjų partijų pagrindyje buvusios vadovybės tokiam Černiaus vyriausybės sudarymo pobūdžiui nesipriešino ir į jo vyriausybę nuėjusiems savo partijos žmonėms pritarė".

Į tą Černiaus vyriausybę įėjo du krikščionis demokratai, du liaudininkai ir vienas voldemarininkas.

Toliau 100 ir 101 psl. Audėnas rašo: "1938 m. pavasarį man paskambino telefonu Felicija Bortkevičienė ir pakvietė 8 valandą ateiti pas adv. Mykolą Šlezevičių. Koks yra reikalas nepasakė: "Ateisi sužinoti". Todėl nurodytą laiką patraukiau į Donelaičio g. 9a. M. Šlezevičiaus bute jau radau Lietuvos žinių redaktorių Joną Kardelį, Feliciją Bortkevičienę ir Mečį Mackevičių. Paskubomis jie mane supažindino su reikalu, dėl kurio čia renkamės... Netrukus atėjo ir krikščionių demokratų deleguotieji asmenys: prof. Kazys Pakštas, dr. Ignas Skrupskelis ir dr. Pranas Dielininkaitis. Nors šis numatytas posėdis, dėl M. Šlezevičiaus nesugrįžimo, neįvyko, bet užuomazga buvo padaryta, ryšys nu-

statytas ir žmonės parinkti. Tai buvo mano naujos veiklos pradžia. Po kurio laiko prasidėjo ir be paliovos vyko nuolatiniai, nors ir ne periodiniai, susitikimai." 102 pusl. taip rašo: "Šie valstiečių liaudininkai ir krikščionių demokratų atstovų pasitarimai sukėlė savotišką politinį sąjūdį, kuris greitai buvo praminintas "ašimi". Kaip matome toje "Ašyje" dalyvavo liaudininkai ir krikščionių demokratų lyderiai arba jų pavaduotojai. J. Audėnas iš tos "Ašies" užėmė Žemės ūkio ministerio kėdę. Neaišku, kodėl "Ašyje" nedalyvavo socialdemokratai.

136 ir 137 pusl. rašoma: "Kai Merkiui buvo pavesta sudaryti vyriausybę, pas jį buvo pakviesti valstiečių liaudininkų atstovai Toliušis ir Kardelis. Abi pusės sutikusios su Audėno kandidatūra. Valst. Liaud. Centras tam pritarė. Sutikau ir aš."

147 pusl. rašoma: "Kartą, 1940 m. pradžioje, Laisvės Alėjoje susitikau F. Bortkevičienę. Ji, kaip buvo įprasta, tuojau mane "užpuolė", maždaug išdžudama: "Ką jūs ten darote su savivaldybėmis? Pravedėte savivaldybių rinkimus, o žmonės apie tai nieko nežino. Jie susirūpinę, nes nieko nežinojo ir tam nepasirengę?" Iš klausęs jos priekaištus, pasakiau, kad vyriausybėje jokie savivaldybių rinkimų klausimai nebuvo svarstomi, nič nieko apie juos negirdėjau ir nežinau." Sekančiame Ministerių Tarybos posėdyje paklausiau A. Merkį, ar tikrai Lietuvoje vyksta valsčių savivaldybių rinkimai ir kodėl apie tai nič nieko nežino? A. Merkys apgailestavo, kad jo vyriausybės nariai tokius dalykus sužino gatvėje, o ne kur kitur, ir paprašė vidaus reikalų min. Skučą paaiškinti. Gen. Skučas labai trumpai atsakė: "Valsčiaus savivaldybių rinkimus laikau tokiu nereikšmingu dalyku, kad neradau reikalo vyriausybės narius apie tai čia, ir visą visuomenę per spaudą informuoti". Apie tokia "vaizdžią" informaciją, kurią man malonėjo "suteikti" mano kolegos, painformavau -- valst. liaudininkų vadovybę." Atrodo, kad žemės ūkio ministras J. Audėnas nežinojo, kad Vyriausybės žiniuose yra paskelbtas savivaldybių rinkimo įstatymas ir tiems rinkimams vykdyti taisyklės.

(Bus daugiau)

Viešėdami Chicagoje pirkite naujojų moderniojų

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

ČIA GĖRIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Asbach Uralt Import. Brandy ... 5th -- \$5.49
2. M. & Moore 5 years old 86 proof Whiskey ... 5th -- \$3.19
3. Cointreau Liqueur & Brandy ... 5th -- \$4.95
4. Chateau De PARAMA New York State Champ. ... Bot. -- \$2.98
5. French Bordeaux Wine ... 5th -- \$0.98

6. May Wine Imported From Germany ... 5th -- \$0.98
7. Imported 5 Star Greese Brandy 5th -- \$4.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

Skaityk ir platink DIRVĄ

Nėra Lietuvoje galimybės toms Kremliaus klikos "težės" nei priešintis, nei su jomis ginčytis. Tenka arba jomis tik tikėti ir jas vykdyti, arba apsimesti, kad tikima ir vykdoma. Tai ne tik atgrasu, bet ir pavojinga, tačiau toks apsimitimas šiuo metu Lietuvoje yra likęs beveik vienintelis pavartoti dar įmanomas ginklas prieš Lietuvos nuliutvinimo kėslus. (ELTA)

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina;
tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus
liepos, ir rugpiūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Ar tinkamai ruošiamės sukakčiai?

Tai iš vienos, tai iš kitos organizacijos posėdžių pranešimų matyti, jog daug kur svarstomi Lietuvos Nepriklausomybės 50 metų sukakties paminėjimo reikalai. Iš tų visų svarstymų bet gi sunku susidaryti vaizdas, koks tų svarstymų pobūdis -- ar pavienės organizacijos ruošiasi sukaktį minėti atskirai, ar siekia prisidėti prie visų lietuvių bendrai ruošiamų įvykių eigos.

Reikėtų įsidėmėti tą aplinkybę, kad tokią pat sukaktį švęsti ruošiasi estų ir latvių centrinės organizacijos. Apie estų paruošiamuosius darbus žinių neturime. Bet gal kam bus įdomu sužinoti, jog latviai ruošiasi labai planingai, centralizavę visą planavimą iki detalių savo Amerikos latvių sąjungos vadovybėje ir kiekvienai užsibrėžtai daliai turi numatę ir sąmatą. Šalia kitokių parengimų savybėje, latviai yra paruošę plačią programą propagandinei sričiai. Iš bendros, virš 100.000 dol. sąmatos, lėšos numatytos ne tik anglų, ispanų ir prancūzų kalbomis informaciniais leidiniams leisti, bet taip pat ir plokštelėms ir magnetofono juostoms paruošti taip, kad jos galėtų būti panaudojamos įvairių valstybių radijo ir televizijos programoms. Plokštelės ir juostos apimtų ne tik muzikinę kūrybos sritį, bet ir bendrą tautinės kūrybos ir politikos informaciją.

Šalia įvairiausių kitų užsimojimų, parodančių latvių laimėjimus visose visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo srityse, numatyta suma (20.000 dol.) ir 3 žmonių delegacijai išsiųsti į tų kraštų sostines, kuriose dar labai reikalinga informacija Baltijos valstybių laisvės bylai iškelti ir prielankumo laimėti.

Tai labai suglaustai, labai siaurai perduotas žvilgsnis apie kaimynų ruošą dideliame darbu. Bet jis verčia susirūpinti, verčia dar kartą pagalvoti, ar mūsų ruošą vyksta lygiu intensyvumu ir ar mūsų planai nepaliks kitų ruošos šešėlyje.

Netenka abejoti, kad ir mūsų paruošiamieji darbai neužilgo kristalizuosis, ryškės ir intensyves. Todėl ir tikimės iš įsipareigojusių tam darbu ne bendrybinių komunikatų, o tokių planuose detalių, iš kurių ir pavienės organizacijos matytų, kas joms darytina ir kas jau kitų daroma.

Mums rašo

Pone Redaktoriau,

Maloniai prašau artimiausiam Dirvos numerį paskelbti šį mano laišką:

Labai produktyvus žurnalistas Bronys Raila nuostabiai ilgose "akimirkose" Dirvoje dėsto dr. Marijos Gimbutienės ir Aleksio Rannito nuopelnus lietuvių tautai ir kultūrai. Kad ir labai gerbdamas šiuos du asmenis, noriu Dirvos skaitytojams pastebėti, kad Aleksis Rannitas spaudoje paskelbė ne tą pačią paskaitą, kurią skaitė Kalifornijos universitete Los Angeles mieste. Jos skiriasi ir dvasia ir raide. Kodėl taip padaryta, tai Rannito ir dar gal kai kieno paslaptis. Prasilenkimus su tie sa p. Raila daro, gal būt, ir ne iš blogos valios

nes jis pats paskaitoje nedalyvavo ir jos negirdėjo.

Šiaip jau daugelį dalykų, kuriuos p. Raila su nuostabiu talentu chaotiškai dėsto, neįstengiu suprasti. Tik už vieną dalyką noriu jam padėkoti, kad, nors ir kito lūpmomis, pripažino, jog dr. M. Gimbutienės Kalifornijos u-te dėstyta kursas turėjęs "slavišką numerį".

Dirvos nr.-je 76 p. Raila identifikuoja mane su į Laisvę žurnalo J. Žiograkalnio ir Lietuvių Amerikos Vakaruose bendradarbiu. Ta proga noriu pastebėti, kad p. Raila prieš kiek laiko Aidų Alaušius viešai identifikavo su J. Brazaičiu ir iki šiol prof. J. Brazaičio viešai neatsiprašė. Aš gi įžūlumo neidentifikuojau su dr. A.

Su tikra pagarba,

J. Kojelis

ARTEJANT PRIE ŠALTINIŲ

Visuomet esu dėkingas, jeigu skaitytojai, ar juo labiau kuris kitos spaudos bendradarbis, bent su krisleliu palankumo ar mano neretų suklydimų rimtu pataisymu šiais visokių do-

mesnių pramogų laikais dar paskaito vieną kitą mano rašinį. Dėkingas už dėmesį vien dėl to, kad man rašto darbas yra ne tik "labai produktyvus", bet ir labai sunkus bei visokių pavojų kupinas.

Tad malonus buvo ir J. Kojelio dailių stiliumi Dirvai atsiliepiamas. Visų abejonių, žinoma, jis dar neišskleidė, bet prie jų šaltinio artėja. Kaip tikslininkai sakydavo, kartais nadinga paimiti ožį tiesiai už ragų.

1. Atsižvelgiant į J. Kojelio skelbtus įvairiopo pobūdžio rašinius bent trijuose laikraščiuose apie A. Rannito ir M. Gimbutienės "kultūrinę veiklą", ką aš savo "nuostabiai ilgose akimirkose" mėginau parodyti ir citomis įrodyti, manęs nė kiek neįtikino J. Kojelio pareiškimas, kad jis šiuos du asmenis "labai gerbia". Kam tvirtinti priešingai, kai to ligi šiol J.K. rašiniuose nebuvo matyti?

2. Kadangi A. Rannito paskaita apie Donelaitį Kalifornijos U-te įvyko tokiom valandom, kuriom aš turiu reikalą užsibrėžti sau duonai ir pyragaičiui, truputį saldiesiems negu iš žurnalizmo, tai paskaiton negalėjau ateiti ir savo ausim išklausyti. Bet kitą dieną, Rannitui pas mus apsilankius, turėjau maļonios progos ją perskaityti iš rankraščio.

3. Tačiau nesuprantu, kurio karaliaus garbei J. Kojelis dabar gali tvirtinti, kad Baltic Review neseniai išspausdinta A. Rannito paskaita yra "ne ta pati paskaita", kuri skiriasi "ir dvasia ir raide". Dvasia ji nė kiek nesiskiria. O raidės irgi tos pačios. Jei keliolika raidžių būtų sukeistos, pridėtos ar išmestos, tai yra visai natūralu ilgai išnešiotą rašinį taisant, stilių gerinant, šlifuojant. Kiek pažįstu, Aleksis yra kaip tik vienas iš tokių stiliaus perfekcionizmo ieškotojų.

4. Labai apgailestauju ir užjaučiu, kad J. Kojelis daugelio dalykų mano rašiniuose (jo žodžiais tariant) neįstengia suprasti, kadangi jie "su nuostabiu talentu chaotiškai dėstomi". Jei bent vidutinio išsilavinimo skaitytojas straipsnio nesupranta, tai yra ne jo, o pirmiausia straipsnį rašančiojo atsakomybė ir dažnai jo sunki yda. Mane ši nelaimė kaip tik kanina, nors visada stengiuos pagal temos pobūdį rašyti kiek pajėgiu aiškiau ir suprantamiau. Deja, ne visuomet taip išeina, ir praeikta laiko stoka trukdo pagerinti. Bet kai J. Kojeliui Rannito skaityta ir vėliau atspausdinta paskaita atrodo ne ta pati ir savo dvasia ir raide, tai gal ir jis (ne duok, Dieve!) turi kai kurių bėdų ne tik skaitydamas, bet ir klausydamas.

5. Nereikėjo man dėkoti už pripažinimą, kad Dr. M. Gimbutienės Kalifornijos U-te prieš trejetą metų dėstyta lietuvių kalbos kursas turėjęs "slavišką numerį". Tai tik buvo šiame dalyke atsakingo ir kompetetingo asmens, prof. J. Puhvel patikslinimas, jog U-to kursų administracinėje sąrangoje lietuvių kalbos kursas galėjo būti pradėtas slavistikos skyriuje, kaip pagalbiniis kitos šakos filologijos studentams. Vėliau ta proga reikėjo atitaisyti J. Kojelio ankstyvesnį ir vis kartotą prasimanymą, jog lietuvių kalba čia buvusi dėstoma "kaip slavų kalba".

6. Dabar negaliu tiksliai prisiminti, kur ir dėl ko prieš kiek laiko, gerokai anksčiau, esu "viešai identifikavęs" profesorį daktarą J. Brazaičių su Aidų žurnalo bendradarbiu Alaušiu. Bet buvau pastebėjęs, kad jį mintys, ypač lietuvių rezistencijos klausimais, jei ir ne identiškos, tai labai panašios, giminingos, broliškai artimos. Ar čia koks įžaidimas, kad reikėtų "viešai atsiprašyti"? Šiaip jau žinau, kad Alaušius yra J. Girniaus slapyvardė. Ir tame nematyčiau nieko labai blogo. O gal man dabar ir J. Girnių reikės viešai atsiprašyti už šios atominės paslapties atskleidimą? Slapyvardininkai, kaip žinot, yra labai kapriziški, ypač kai juos kas ištraukia iš už pinučių tvoros. Kai žmogus slepiasi, visada tam yra priežastys.

7. Savo laiške J. Kojelis lyg ir mėgintų neigti, kad jis nėra į Laisvę žurnalo J. Žiograkalnis ir Lietuvių Amerikos Va-

Dainavoj mergaičių stovykloje vėliavų pakėlimas. Stovykla pasibaigė liepos 30 d. J. Garlos nuotrauka

karuose tam tikrų rašinių autorius (dar pridėčiau, ir Draugo J. Viekšny). Vengia patvirtinti: taip, ar ne, kiek reikaliui esant pajėgiu "identifikuoti" straipsnių slapyvardinį autorių pagal jo rašto stilių, žodyną, toną posakių sandarą, minčių turinį ir dvasią, tai man nėra abejonės, kad visur čia temperamentingai reiškiasi tas pats labai produktyvus žurnalistas ir uolus tautinės drausmės poliicininkas Juozas Kojelis. Užuo, kur gal jau ir pridėčiau, padėkojęs už tokią jo produktyvumą ir uolumą nuoširdų įvertinimą, jis dėl tų savo slapyvardžių tik nei šiaip, nei taip muistosi.

Jei čia netiesia, jei čia mano dar viena apgailestina klaida, tai kodėl to kategoriškai neišsigin-ti? Šventas Petras net tris kartus išsiginė pažįstąs Kristų, ir vis dėlto išliko uola, ant kurios su šv. Povilo pagalba pastatė krikščionių Bažnyčią. Gal ir J. Kojeliui, tegu ir ne taip didingai, ką nors ir kada nors pavyks pastatyti A. Rannito ir M. Gimbutienės pragaištinguose jų kultūrinės ir mokslinės veiklos uolų griuvėsiuose...

Bronys Raila,
Los Angeles, Calif.

SLEPIASI PO SVETIMA SLAPYVARDE...

Prieš keletą metų Drauge pastebėjau straipsnius pasirašytus slapyvardžiu J. Viekšnys. Pradžioj maniau, kad tai rašo mano geras bičiulis, visiems žinomas žurnalistas ir radijo komentatorius Jonas Stonys, jau Nepriklausomybės laikais Lietuvoje (nuo 1928 m.) pasirašinėjęs šia slapyvarde, nes buvo viekšnietis, kilęs iš Viekšnių, Mažeikių apskr. Deja, Drauge spausdinamuose J. Viekšnio straipsniuose trūko to žurnalistinio gabumo, kuriuo pasižymėjo J. Stonys. Kaip prieš keletą metų New Yorke mirė Jonas Stonys ir Drauge toliau buvo spausdinami J. Viekšnio straipsniai, iš kitų laikraštinių patyriau, kad už jos slepiasi tūlas los angelietis J. Kojelis.

Dabar skaitydamas pui kias Bronio Railos akimirkas, kuriose parodomas J. Kojelio ir Co. vaidmuo bandant sunie-kinti M. Gimbutienę ir A. Rannitą, supratau, kad iš tokių žmonių kaip J. Kojelis, raštijoj nereikia laukti džentelmeniškumo... jei jis nesugebėjo išgalvoti originalios slapyvardės, o naudoja si Jono Stonio virš 30 metų vartota ir žurna-

listikoj ipilietinta slapyvarde.

A. Gabalis

VIEŠAS LAIŠKAS p. J. LANSKORONSKIUI PRANCŪZLOJE

Visiems, plačiama pasaulyje išsklaidytiems lietuviams, rašymams ir buvusiems Lietuvos kariuomenės kariams, yra žinoma, kad 1966 m. pabaigoje, į Paryžių buvo atvykę rusų bolševikų agentas Vytautas Žalakevičius, kuris, kaip skelbta "La cinématique française Musée du cinema" tvarkaraštyje, gruodžio mėn. 22 d. demonstravo savo susuktą filmą "Personne Ne Voulait Mourir -- Niekas nenorėjo mirti". Šioje filmoje išniekinami lietuviai partizanai, kovoją su Lietuvos pavergėjais rusais bolševikais bei jų agentais.

Mes nelaikome ypatingu nusilegimu, kad Tamsta ir kiti lietuviai, norėdami pamatyti bolševikų propagandos melą, žit-rėjote tą filmą, tačiau negalime patiesinti, kad nei Tamsta nei kiti, net ir Lietuvių Bendruomenės vadovybės nariai, nepareiš-kė jokio viešo nepasitenkinimo ir protesto, aukščiau kalbamo muziejiaus vadovybei bei spaudoje, dėl lietuvių patriotų-partizanų, kovojusių už savo tautos laisvę, šmeižimą ir niekinimą.

Vietoje pareiškus protestą, kelioms dienoms praslinkus, gruodžio m. 6 d. Tamsta suruošė jokio išdavikui, kovotojų už tautos laisvę niekintojui, Vytautui Žalakevičiui vaišes, kuriose taip pat dalyvavo ir keletas Paryžiuje gyvenančių lietuvių.

Mes manome, kad Tamsta, kaip buvęs garbingos Lietuvos kariuomenės generalinio štabo pulkininkas, daugiau negu kas kitas, esate įpareigotas būti apdairesniu ir geriau susivokti Lietu-

vos okupanto bei jo agentų pinamuose voratinkliuose.

LVS "RAMOVÉ" Centro Valdyba skaito sau už pareigą pareikšti, kad toks Tamstos pasi-elgimas nesiderina su elementarinėmis lietuvių, ypač buvusio kario-karininko, išelviujoje kovojančio už Lietuvos laisvės atstatymą, pareigomis ir padėtimis. Tamstos padarytas netaktas prieštarauja bendram Lietuvos Laisvinimo Veiksnių nutarimui, pasisakančiam prieš politinį ir kultūrinį, laisvame pasaulyje gyvenančių lietuvių, bendradarbiavimą su Lietuvos okupantu bei jo agentais. Tamstos laikysena rusų bolševikų agento Vytauto Žalakevičiaus atžvilgiu aižo bendrą lietuvių vienybės frontą kovoję su mūsų tautos pavergėjais, pasitarnauja okupantui ir giliai pažeidžia lietuvių patriotinius jausmus.

Su protesto pareiškimu

LVS "RAMOVÉ"
Centro Valdyba

• MARTYNO JANKAUS
Maž. Lietuvos patriarcho, monografija jau pasirodė pas lietuvišku knygų platiniojus.

Veikalą spaudai paruošė Pr. Alšėnas, išleido J. J. Bachunas. Su daugeliu iliustracijų skoningai atspausdino Vilties spaustuvė.

Leidinį galite įsigyti ar užsisakyti paštu per Dirvą, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Kaina — minkštais viršeliais — 3 dol. Kietais (su aplanku) — 4 dol.

Užsakant paštu, prašome pridėti 25 c. pašto išlaidom.

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO — GRAZIOJE LIETUVIŠKOJE
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Vila jau atidaryta ir prima svečius vasarajimui. Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ — MARJA JANSONAS. 87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. 02655. Tel. (617) 428-8425.

Vila vasarajimui atidaryta iki rugsėjo 15 d.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusių lietuvišką pajūrio vilą.

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

PSICHEDELIŠKA SIMFONIJA (4)

Trečioji dalis — SCHERZO

"Naujienu" dienraščio laisvojoje tribūnoje (1967.V.I) perskaičiau straipsnį labai patraukliu ir vaizdingu pavadinimu - "Dinozaurai grįžta į žemę arba žemėlapiai žinovų" žaidimas žarijoms...

Čia buvo sunkiausia susigaudyti, kas norėta pasakyti: visokių zoologinių vaizdų ir idėjų trynimasis, net žiežirbos eina. Kodėl dinzaurai, ar jie sugrįžo į žemę? Kokie žemėlapiai, ir kaip atsirado jų "žinovai" (tarp kabučių)? Ką jie žaidžia, žemėlapiais ar žarijomis? Ar nebėr mažiau karštų žaislų už žarijas?...

Straipsnį pasirašęs Algirdas Gustaitis. Ar čia tikras Algirdas Gustaitis, ar tarp kabučių? Ar gal mūsų brangus bičiulis, plačiai žinomas rašytojas, politikas ir diplomatas, dar praėjusio karo nacių okupacijos metais sėkmingai vedęs de-rybas su Gudijos prezidentu dėl kai kurių žemių grąžinimo Lietuvai? O gal Algirdas Didysis, senovės laikų Lietuvos kunigaikštis, kaip kartą apie jį rašė Chicago "Laisvoji Lietuva"?

Na, atspėti per sunku. Kaip ir kiekvienoje geroje simfonijoje, čia vystomi bei pasikartoją vis tie patys keli motyvai. Skirtumai tik ritmuose, tempe, nuotaikose. Čia greita, čia lėčiau, čia niūru, čia vėl grakščiau.

Bėpigu Algirdui, kai jis jaučiasi žemėlapio žinovu (be kabučių) ir gali į miltus sumalti visus savo oponentus, kurie nei

geografai, nei istorikai, nei žemėlapininkai.

Blogiausia vėl Dr. M. Deveniu, kurį laisvųjų dinzaurų akademijos daktaras specialia antraštele kvalifikuoja, kaip kilusį iš Klausučių kaimo (tikrai, iš tų pačių garsiųjų Klausučių, kur bridome gilų purvynėlį) ir dabar pasisakiusį "už Lietuvos Priešų patvirtintas sutartis".

Tik kaip paprastai, mūsų mokslininkų nuomonės ir čia stipriai įvairuoja. "Laisvosios Lietuvos" istorijos specialistas, kaip aną kartą girdėjom, nusprendė, kad buvęs Vorkuto kalnys kaip tik "gieda pagal šios dienos bolševikų melodiją", o "Naujienu" geografas be jokio abejojimo tvogia per galvą Klausučių kaimo bernui, jog jis, matai, "šoksta ginti Lietuvos priešų prieš kelius šimtmečius mums primestą sutartį"! O tų laikų priešai buvo kryžiuočiai, maždaug kaip šių laikų naciai. Tai normalu ir visiškai pagal dabartinę madą. Jeigu tu nesį mano tikybos ir nepitarti mano pabūdusioms, bet kilnioms idėjomis, tai tu esu bolševikas arba naciai, arba abu iš karto.

Dr. M. Devenis savo viešame laiške negynė jokios priešų primestos Lietuvai sutarties, bet tik priminė sutartis, pagal kurias Karaliaučius dar nebuvo įėjęs į Lietuvos valstybės teritoriją. Čia Algirdas, staiga virsdamas plačiai apsišvietusiu žinovu istoriku, pataria, ir Klausučių kaimo beraščiu, "pasiskaityti objektyvių istorinių raštų" ir savo erudicijai paliudyti cituoja ištraukėlę iš

Liet. Enciklopedijos, kuri ... kaip tik patvirtina tą patį, ką Devenis sakė: 1422 m. Mėlo sutartimi Vytautas Didysis negalėjo ar nepanorėjo Karaliaučiaus ir net Klaipėdos srities įjungti į Lietuvos valstybės teritoriją. Kitas klausimas, kokias sumetimais, gerai ar blogai jis padarė, - bet taip buvo padaryta.

Žavingesnį žaidimą "istorinių raštų" citatų žarijomis būtų sunku sugalvoti.

Muzikinės temos įgauna dar daugiau grakštumo, kur pasireiškia mūsų Algirdo, kaip geografo, istoriko ir politiko tvirta valia, kurios dar stinga kitiems išglebusiems Lietuvos politikams ir žemėlapio inžinieriams.

"Būsima nepriklausoma Lietuva, rašo jis, turi būti su Prūsija vienoje valstybėje. Priešingai teigimai yra vanduo ant Lietuvos priešų malūno"!... Na, žinoma, labai prašau, kas iš mūsų nenorėtume Prūsijos? Reikia ją tik nusirašyti, kaip rudenį obuolį nuo obels, apgyvendinti lietuviais ir valdyti. Lietuvai juk kartą pavyko, suorganizuojant sukilimą, atsiimti mažą Mažosios Lietuvos dalį - Klaipėdos kraštą, - nors per 17 metų dėl įvairių varžtų dar nebuvo pavykę pasiekti, kad dauguma jo prūsikš ir lietuviškos kilmės gyventojų nebalsuotų per rinkimus už nacių Einheitslistę (vienybės sąrašą)...

Bet ar jūs patikėsit, kas būdamas turbūt dar kiek skeptiškas dėl lengvo ir skubaus Prū-

sijos užkariavimo, dabar taip "pila vandenį ant Lietuvos priešų malūno"? Nagi, Algirdo ir daugelio mūsų draugas novelistas Juozas Tinišis, skaisčius, auksinės širdies, geras ir švelnus žmogus, bet dabar stailga - malūnininkas, vandens pilstytojas prieš gironi suktil! Kaip greit ir dėl ko?

Tik dėl to, kad J. Tinišis "Drauge" parašė straipsnį (anot Algirdo, "nusiuntė straipsniuką"...), vardu "nenuvertinkim to (liet. liaudies meno parodos), kas garsina Lietuvos vardą", kur motyvavo savo nepriėmimą H. Tumo priekaištams bei reikalavimams ir, kas piktčiausia, pareiškė abejonę, ar Karaliaučius apžiojus užtektų ten grįžtančių lietuvių tremtinių apgyvendinti nors vienam valsčiui. Ir dar pridėjo, kad iš Amerikos, esą, grįžtų į Lietuvą vargu 10 procentų.

Netiesa, - sušunka Algirdas, - kaip galima išdrįsti taip lietuvių spaudoje pasakyti! Ir tuo jau pat į Tinišio lūpas įdeda savo padvigubintą procentą: šis neva sakęs, kad pagal tremtinių apklausinėjimo davinius Lietuvon jų nė 20% negrįžtų... Na, susijaudinus, procentus galima šen ar ten pasukti. Tad geriau imkim per vidurį - pvz., 15 procentų, nors vistiek tai būtų tik žaidimas procentų žarijomis. Kadangi neturėta visai tikslų statistikų, kiek lietuvių prieš Pirmąjį pasaulinį karą buvo iškale Amerikon, todėl niekas negalėtų duoti visai tikslaus procento, kiek jų grįžo Lietuvon, nepriklausomybės iškovojus. Bet mūsų ekonomistai ir statistikai turbūt nesibars, jei apsištosim, kad tatai sukėsi maždaug apie 10-15 procentų. Dar nėra davinų, nei ženklų, kad antrą kartą būtų daug geriau.

Todėl akademiko Algirdo griežtas savo draugo nusmerkimas, jog toks galvojimas būtų "netikėjimas lietuvių tautos gajumu" (kas reikėtų vislumai),

atsimuša į romantiko Tinišio daug blaivesnę prielaidą, kurios nereikia grįsti retoriškai, nes užtenka žinomos patirties precedento praelyje.

Haliucinacinis svaigėjimas (per aštrus net psichedelihoje), kad jei kas šiandien dar nebūtų visiškai tikras, jog būsima nepriklausoma Lietuva turės būti vienoje valstybėje su Prūsija, tai toks jau pila vandenį ant Lietuvos priešų malūno, - paprastai sakant, yra ne tik šiurkštus, bet ir nedoras.

Bet kam šiandien dar rūpi dora, ypač kai kuriuose mūsų laikraščiuose?

Ne vienam iš mūsų šiandien daugiau rūpi ne kaip nukirsti vandens versmes priešų malūnams, bet kaip savo paties sūrių vandenėliu pirmiau apipilti savo draugą ir brolių lietuvių. Ir vis dėlto, prieš atsiimant Prūsiją ir Karaliaučius, gal vertėtų nepamiršti pirmiau dar atsiimti žemaičius ir aukštaičius, suvalkiečius ir džiūkus bei kitas kaimynines tautas. O pirmiausia dar čia pat nuo priešų malūno vandens potvinio apsaugoti nors vieną kitą Pensilvanijos bel kitų kolonijų lietuvių įkurtą parapiją ir jų sunkiai uždirbtas dolerėliais statytas bažnyčias, įskaitant ir vieną kitą vienuolyną.

Tumas, Galvainis ir Gustaitis Lietuvos ir Prūsijos išlaisvinimo mūsų pradėjo bašiausiu atominiu ginklu - žemėlapio. Tik nupieškite kas nors mums žemėlapi su kuo daugiau žemių, tik nebūkim bailiai, tik daugiau gryo pasiryžimo, ir turėsime ko norim. O jei tokio gero žemėlapiu tu mums negali parodyti, tai tu - bailys, pataikūnas, bolševikų melodijos giesmininkas, lietuviškų žemių nusirašytojas, kryžiuočių gynėjas, priešų malūno sukėjas. Fantastiška!

Pasiryžęs savo giliu moksliniu, geografiniu, istoriniu ir politiniu pasiruošimu vertingai padėti mūsų "politikai ir diploma-

tijai", esančioms ir būsimsoms kartoms, ypač Algirdas Gustaitis, jau ne kartą graudeno per laikraščius, kad jis rengias ar jau turis parenges kaip tik pačius teisingiausius ir geriausius Lietuvos žemėlapius. Tik niekas, jokia rimtesnė lietuviška institucija nenori jų išleisti!

Nors negalima sakyti, kad visiškai stokotume etnografinių, istorinių ir politinių žemėlapių, bet ką gi, - reikės išleisti dar vieną, teks išleisti pačiam. Aukštas sužibės ir pelėnuose...

Tačiau taip toliau vis apie tą patį klausyti jau nebegalima. O ir šiame "Naujienu" straipsnyje apie dinzaurus būsimsis žalgirio mūšio laimėtojas vėl griebiasi tos pačios melodijos: "Bet atsiranda triukšmingų asmenų, piestu stojančių prieš lietuvišką teritoriją"...(!)

Mielasai, nėra ir nebuvo girdėti tokių asmenų, kurie piestu stotų prieš lietuvišką teritoriją ar žemes, kurios yra ar galėtų būti lietuvių apgyventos, įeity į nepriklausomos Lietuvos valstybės teritoriją ir tarptautinių aplinkybių sąrauge tokios galėtų išlikti.

Ir iš viso, iš naminių gyvulių piestu stoja tik arkliai, šunės ir asilai. Tai reiškia, kada šiek tiek turkai dėl kokių nors protestų nusistatymų atsistoja ant užpakalinių kojų. Gi žmonės, kada neguli, tai visada stovi ant užpakalinių, vadinas, visuomet stovi piestu. Ir taip "piestai" stovėdami, tie asmenys net negalėtų dar kaip nors kitiškai pies-tu stoti prieš lietuvišką teritoriją.

Geriau nebesauk vilkių iš miško, kad jie vieną kartą piestu neatsistotų prieš tas jau per daug įkyrėjusias nesąmones.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

PLANINGAS TAUPYMAS

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 4 3/4% išmokamas du kart per metus už visus taupymo sąskaitus.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

PASKOLOS

perkant namus daromos ilgoms terminams ir prieinamais nuosimėiais mėnesiniais išsimokėjimais.

DĖL INFORMACIJŲ KREIPKITES

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

ŠPIONAŽO
PINKLĖSE

JOHANNES M. SIMMEL

(45)

Bankininkas Ferroud paraudonavo.

-- Tad tarp mūsų negalimas joks susitarimas? Iš savo pusės turiu pasakyti: labai gaila! Aš manau, kad jūs nevertinate pavoju, kurie laukia jūsų nuo šio momento. Jūs suprantate, kad aš negaliu niekam rodyti savo kortų, o ypač nepaperkamam...

Tomas Lievenas jau ruošėsi numigti popiečiui, kai pusę antros suskambėjo telefonas. Tai atsitiko 1943 m. rugsėjo 13 d. ir sukėlė visą virtinę įvykių. Jei Tomas tai būtų žinojęs, būtų nepakėlęs ragelio ir leides telefonui skambėti iki Paskutiniojo Teismo dienos. Bet jis nieko nežinojo ir pakėlė ragelį.

-- Kas kalba?

-- Ponas Lievenai?

Tomas atpažino bankininko Ferroud balsą ir maloniai pasiteiravo kaip jo sveikata. Ferroud atsakė, kad jam einasi gerai.

-- Ir ponai Ferroud?

-- Taip pat gerai, ačiū. Ponas Lievenai, aš norėčiau pasakyti, kad labai atsiprašau dėl ano vakaro savo elgesio, kad aš buvau šaltas ir agresyvus...

-- Užmirškim tai!

-- Taip, taip. Bet aš norėčiau atitaisyti savo pasielgimą. Ar nesutiktumėte ši vakarą pas mus vakarieniauti?

-- Šimts perkūni! -- vos nenusikeikė garsiai Tomas.

-- Aš manau, -- tęsė bankininkas su mažyte ironija, -- kaip Abwehro agentas žinote mano tikslų adresą. Ar taip?

-- Aišku, -- atsakė Tomas panašiu tonu žaismas, -- Jūs gyvenate Malakoff gatvėje, visai arti manęs. Jūsų žmona yra labai graži moteris. Jos vardas: Marie-Louise. Jos mergautinė pavardė Kleber. Ji turi pačias gražiausias brangenybes Paryžiuje. Jūsturi-te vieną tarną kiną, kuris vadinasi Shen Tai, virėją Teresę ir kambarinę Suzette, o taip pat du buldogus Ciceroną ir Cesarį.

-- Ar jums būtų patogus laikas 8 valandą? -- paklausė Ferroud

juokdamasis.

-- Labai gerai. Aštuntą valandą.

Tomas padėjo ragelį ir susimąstė, ko iš jo norėtų bankininkas.

Ferroud vila buvo tikras muziejus. Čia buvo pilna europietiškių ir orientališkų brangių objektų. Tas Ferroud turėjo būti milijonierius!

Tarnas jį pasitiko su kinams priimta šypsena, bet žestuose jaučėsi mažą aroganciją ir šaltumą. Tą patį šaltumą pastebėjo ir pas kambarinę, kuriai Tomas padavė dežutę su trim orchidėjom, skirtom namų šeimininkei. Šaltas pasirodė ir pats šeimininkas priimdamas jį salione.

-- Mano žmona tuoj ateis, -- pasakė jis įplidamas Martini.

Šis Ferroud, galvojo Tomas, užima nepriklausomą poziciją ir su tokiais tipais kaip aš nesiskaito. Bet jei nesiskaito, kodėl pakvietė vakarienei? O jei pakvietė, tai kodėl kaitiškia pipirus po nosimi? Bet toliau besikalbant jis pamatė, kad Ferroud nebuvo arogantiškas, o tik baisiai nervingas. Nervingas buvo ir kinas ir kambarinė. Jis padarė klaidą sprendžiamas iš anksto. Visi jie buvo nervingi. Ko gi jie laukė?

Namų šeimininkė pasirodė salione. Ji buvo aukšta ir graži. Jos mėlynos akys blizgėjo ir šviesūs plaukai buvo meniškai sušukuoti. Juoda suknėlė rodė jos baltus pečius ir puikios brangenybės puošė kaklą ir rankas.

-- Ponia...

Jis pasilenkė ir pabučiavo ranką, kuri išlengva drebėjo. Išsitiesęs, jis akyse pamatė paniką ir stengimąsi save nuraminti. Kodėl?

Šeimininkė padėjo už orchidėjas ir pareiškė esanti labai laiminga galinti su juo susipažinti. Iš savo vyro ji paėmė Martini stiklą. Staiga stiklą padėjo ant stalo ir pravirko.

Ferroud priškio jos raminti.

-- Marie-Louise, dėl Dievo meilės, kas tau? Laikykit! Ką pagalvos ponas Lievenas?

-- Aš jūsų atsiprašau...

-- Tai tavo nervai, brangioli...

-- Ne, tai ne nervai... Pagaliau, tai ne dėl to... Tai visai dėl kitko!

-- Kaip tai dėl kitko? -- nustebo Ferroud.

-- Dėl vakarienės... Vakarienė sugriuvo!

Ir ponai Ferroud verkdamas pradėjo pasakoti, kaip ji ruošėsi šiai vakarienei, kreipdamas didelį dėmesį į paruošimą ir įvyko nelaimė. Virėja Teresė lmdama plekšne iš katilo išmetė ant padėklo ir žuvį suložo į gabalus.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžių ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

Lievenas užjausdamas šeimininkę, pasisiūlė į pagalbą, sakdamas, kad nieko nėra blogo, ko negalima būtų pataisyti ir pasiprašė leidimo užteiti virtuvėn, kad iš sultūsusios plekšnės sukurtų naują valgį. Virtuvėje ponai Ferroud ir virėja Teresė, kuri iš pradžios žiūrėjo su nepasitikėjimu, įsitikinusias, kad Lievenas yra didelis žinovas kulinarijoje, su pasigerėjimu jam patarnavo, kaip kokiam chirurgui operacinėje.

Po valandėlės viskas buvo baigta ir Tomas nusišluostė rankas. Staiga salione pasigirdo aštrus moters ir vyro balsas. Šeimininkė išbalo. Pats Ferroud išskubėjo į salioną, bet tarpdury susidūrė su tarnu, kuris jam kiniškai kažką pasakė, rodydamas pirštu į salioną. Ponai Ferroud matyt irgi suprato kiniškai, nes iš išgasčio suriko ir kartu su vyru išbėgo į salioną. Už minutes jį grįžo virtuvėn.

-- Aš jus labai atsiprašau, ponas Lievenai, Shen Tai pas mus tarnauja jau dešimt metų ir mes nuo jo nieko neslepiame. Jis pas mus atėjo, kai mes dar buvome Shanghaiju...

Salione tebesitirdėjo aštrūs pasikalbėjimo garsai.

-- Mano seserėčia mums pridarė nemalonumų. Buvo sutarta, kad ji vakarieniaus su mumis, o dabar bandė išbėgti iš namų. Shen Tai jai sukludė paskutiniu momentu.

-- Kodėl gi jūsų seserėčia norėjo išbėgti?

-- Dėl jūsų.

-- Dėl manęs?

-- Taip. Ji... norėjo išvengti susitikimo su mumis. Dabar ji salione su mano vyru. Einame tenai, Teresė galutinai viską užbaigs. Tomas pasiėmė savo stiklą Martini ir nusekė šeimininkę.

-- Man kilo didelis žingeidumas, ponai, susipažinti su jūsų seserėčia, kuri nori pabėgti prieš susipažindama su manimi. Koks komplimentas!

Kai jis įžengė salionan įvyko tai, ko nebuvo atsitikę jo gyvenime. Iš rankų išmetė stiklą ir Martini išsiliejo ant kilimų.

Tomas stovėjo kaip suparaližuotas, žiūrėdamas į merginą, kuri sėdėjo fotelyje. Šalia jos stovėjo Ferroud, lyg koks sargybinių. Bet Tomo akys buvo nukreiptos tik į merginą, kurios žandai buvo išbalę ir lūpos suspaustos.

-- Labas vakaras, pone Sonderfuehrer, -- pasakė ji šaltu balsu.

-- Labas vakaras, panele Deschamps, -- atsakė Tomas iš lėto.

Paskui jis nusilenkė prieš buvusią prof. Debouche asistentę, buvusią Crozant partizanę, šitą fanatišką germanofobę, kuri jam spiovė veidą linkėdama lėtos ir skaudžios mirties...

(Bus daugiau)

KŪRYBA IR MOKSLAS

Gasparas Velička 1907, I, 18 - 1962, 8, 7.

Penkios vasaros be Gasparo Veličkos

Prieš penkias vasaras užgeso Gasparo Veličkos ilgesingas žvilgsnis, nustojo plakti menininko širdis. Jai neprilygo iki šiol nostalgijos gelmė nė vieno tremtinio liūdna mintis. Jis vienas kaupė viduj gražiausią atminimų žiedą, pažinęs mylimos Tėvynės papročius, dainas ir panemunės nemirštamus vaizdus.

Kai dažnas bėgdamas užuovėjon nuo raudonųjų maro, vis stengėsi pasigriebti gėrybių, maisto, pinigų, velionis Gasparas, atrodo, nieko neįstengė pasiimti su savim -- tik begalinį skausmą, liūdesį teriojamos šalies ir švelnią meilę tėvų kalbai, dainai, liaudžiai dievdirbių tautos. Puoselėjo visa tai ir ugdė, kol it audra, prasiveržė į meno apraiškas skaisčiausios jo idėjos. Jam talkino būrys žmonių, supratusių jo kilniąją idėją, ir dirbo per kelis metus. Buvau ir aš jį tarpe tuo mažuoju rateliu didžios mašinos, padėjusios iškelti scenon neužmirštamuosius meno perlus.

"Nemunas žydi" veiklas paliks vieninteliu folkloro veikalu, kuris nepakartojamas kitokia forma. Anksčiau, dar Lie tuvoj, Veličkos sukurtai "Šienapiūtė" dar neprilygo liaudies apeigų ir papročių vainikui. O Gasparas sukūrė ir daugiau gerų ir tinkamų tremtinių scenai veikalių. "Žmonės prie vieškelio" ir man pačiam teko vaidinti Petro rolę. Taip pat dainų ir šokių pynėje "Atsisveikinimas". Vis važinėjome po pokarinę Vokietiją, po tremtinių lizdus, amerikiečių igulas, žygiavome ir šokome, vis skelbda-

liuja" jau lieté šiuos laikus, Amerikos vargus bei kėlė problemas ir kai kurias visuomenės ydas.

Dar užsilikusiam iš gastrolių Vokietijoje mano dienorašty randu žmonių pasakymus ir atsiliepimus apie spektaklius, kurių kūrėjas Gasparas net ir tada gal negirdėjo. Štai, užrašyta: "Vismantienė pribėgo pasakydama: tai buvo sapnas! Juščenai: aš tiesiog išsiekvojau! Breimeris: jūsų ansamblis davė kažką naujo, ne matyto!"

Tai po montažo "Atsisveikinimas", suvaidinto Watenstedto tremtinių stovykloj. Ak, tada mes jautėmės lyg ambasadoriai, o mūsų dvasios vadas buvo Velička. Šalia jo Stepas Sodeika čia vadovavo muzikinei daliai.

Atsimenu, kvailos politikos ir pataikautojai sovietams anglų zonos pareigūnai Blombergio stovykloj buvo uždraudę "Nemunas žydi" spektaklį, patikrinę iš rankraščio vertimo, jog čia liečiami net rusų-lietuvių santykiai carizmo laikais. Juk tai sovietams, sako, gali nepatikti! Nuimt spektaklį! Baigta.

Tada tikrai bažnyčioj atgiedojome koncertą ir išvažiavome staiga į Spakenbergą, nes buvo įsakyta visą ansamblį areštuoti!... Teko apgauti belaukiančius lietuvius Flensburge, bet negalėta aiškinti dėl ko. Deja, jie mus vadino "balaganščikais" ir "apgavikais"... Iš Spakenbergo išbėgome atgal Wiesbaden stovyklon, kur buvome jau saugūs nuo sukvailiojusių britų.

Atklysta trupiniai iš praeities ir be dienoraščio. Jie dvelkteli lyg atgaiva, lyg praeities šypsny. Deja, jau vieno šypsno nebematyt -- jau Gasparo nebėra... O, Viešpatie, nejauprabejo jau net penkeri metai? Jo kuklus kapas Los Angeles Kalvarijos kapuos retai sulaukia bent gėlės iš jo draugų ar bendradarbių. Jo rankraščiai trūnija nepausdinti, nes jau ir ne visi supranta buvusio jo ilgesio, kankinančiojo skausmo, tėvynės meilės ir gimtosios

Clevelando Grandinėlė po trumpų atostogų vėl pradeda darbą, intensyviai ruošdamasi ateinančio sezono pasirodymams. Rugpiūčio 20 Grandinėlė dalyvaus Berea County Fair, vėliau "Citizenship Day" ir kt. programų išpildymuose. Spalio 22 d. žada lankytis Pittsburghe, o vėliau ir kitose lietuvių kolonijose. Plačiau apie Grandinėlę 7 psl.

V. KASIULIS

Dailininko studijoje

PRAKAITAS IR ODOS HIGIENA

Dr. D. DEGESYS

Prakaitas yra gaminamas prakaito liaukų, kurios randasi gilesniuose odos sluoksniuose. Žmogaus kūne jų prisiskaitoma apie 5 milijonus. Šių liaukų išmetamos angos, poromis vadinamos, atsidero į odos paviršių. Per šias angas prakaitas liejasi ant odos paviršiaus, kur jis drėkina viršutinį odos sluoksnį. Tokiu būdu jis prisideda prie odos elastingumo išlaikymo. Išdžiūvusi oda susprogtų ir per pasidariusius plyšius infekcija patektų į gilesnius odos sluoksnius.

Kita prakaito paskirtis -- tai kūno temperatūros reguliavimas. Karšto oro metu, arba esant aukštai kūno temperatūrai, prakaito liaukų angos plačiai atsidero ir prakaitas liejasi di-

žemės šauksmo. Girdėt, komisijos nariai dar tebeieško stingančių galūnių jo paliktam raštų sraute.

Geriausias Gasparui paminklas būtų -- atspausdinti jo raštus, kad bent šis tas liktų, jei nemums, tai nors ateinančioms kartoms, iš praeities jėgų, minčių ir grožio pasisemti.

Andrius Norimas

deliais kiekiais ant odos paviršiaus. Odos paviršiuje jis garuoja ir tuo vėsina kūną, nes garavimo procesas atima daug šilumos. Šalto oro metu prakaito liaukų angos užsideda. Tas angas kontroliuojantieji muskulai susitraukia ir neleidžia prakaitui rinktis ant odos paviršiaus. Sausa oda apsaugo kūną nuo per didelio šilumos netekimo. Užtad šalčio metu oda primena žąsies odą. Odoje matomi tuo metu pakilimai yra ne kas kita, kaip susitraukę prakaito liaukų muskulai.

Normaliom sąlygom esant, žmogus per dieną išprakaituoja apie 500 iki 1500 kubinių centimetrų prakaito. Karščio metu sunkiai dirbantis žmogus gali išprakaituoti iki 10 litrų skysčio. Prakaitas turi sūrų skonį, tas reiškia, kad jame yra druskos, kuri yra ištraukiama iš kūno kartu su prakaito skysčiu. Mūsų kūne turi būti pastovus kiekis druskos. Gi druskos balansui sutrikus, sutrinka ir normalus kūno fiziologinis darbas. Todėl daug prakaituojantieji ir daug vandens geriantieji žmonės jaučia silpnumą ir kai kada alpsta, jeigu vartoja nepakankamai druskos. Todėl kai kurios darbovietės pageidauja vasaros karščių metu arba sunkaus fizinio darbo atveju, kad jų darbininkai gerdami vandeni imtų druskos tabletes. Prakaito liaukos be druskos išskiria iš mūsų kūno ir kai kurias nuodingas medžiagas ir tokiu būdu palengvina žmogaus inkstų darbą. Ne visos kūno dalys prakaituoja vienodai, pavyzdžiui pažastys, kirkšniai, delnai ir padai prakaituoja daugiau negu kitos kūno dalys. Žmogus prakaituoja daugiau nervinio įtempimo, išgąsčio, baimės arba susijaudinimo metu.

Šviežias prakaitas neturi kvapo, bet jampastovėjus ilgesnį laiką odos paviršiuje, čia esančios bakterijos suskaldo prakaito organines dalis bei rūgštis, kurios suskilusios turi nemalonų kvapą. Šis nemalonus prakaito kvapas Amerikoje vadinamas "body odor". Jį turintieji asmenys dažnai jo neužuodžia, nes būna prie jo pripratę, bet kitiems asmenims jis yra labai nemalonus. Panaikinimui šio "body odor" kai kas vartoja

(Nukelta į 6 psl.)

BEETHOVENAS SEKANČIAM SEZONE

Seniai visų pageidautas ir nekantriai lauktas lietuviškos operos "Gražina" pastatymas Chicagoje -- atnešė didelius nuostolius. Tačiau reikia džiaugtis, kad mūsų lietuviška visuomenė labai jautriai reaguoją į šiuos reikalus. Kaskart vis daugiau atsiranda malonių tautiečių, kurie atsiunčia naujas aukas operos nuostoliams sumažinti.

Chicago Lietuvos Opera, labai nuoširdžiai dėkodama visiems operos mecenatams, rėmėjams, aukotojams ir lankytojams praneša, kad senkančiam sezone bus statoma Beethoven opera "Fidelio".

Šioje operoje girdėsime gražias solistų arijas, duetus, trio, įspūdingą vyrų chorą ir galingą mišrų chorą.

• Tėv. Gintautas Sabaitis, S. J., Lietuvos Informacijos Centro direktorius, yra pakviestas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovų į Vliko valdybos sudarytą prie Eltos informacijos tarnybos tarybą, kuri rūpinsis informacijos nelietuviams, plėtimu.

KUN. K. PUGEVICIUS, kardinolas Lawrence Shehan paskirtas Baltimorės Arkivyskupijos Informacijos Biuro direktorium. Kun. Pugevičius iki šiol ejęs Arkivyskupijos Radijo ir Televizijos direktoriaus pareigas, jas tęs ir toliau.

PRAKAITAS IR ODOS HIGIENA...

(Atkelta iš 5 psl.)

įvairius kvėpalus bei pudras. Kvėpalai bei pudra užslepia trumpam laikui šią dvokimą, bet esant odai nešvariai, odos paviršiuje esančios bakterijos greitai suskaldo kvėpalus bei pudras ir kūnas neužilgo pradeda vėl nemaloniai kvėpėti.

Yra ir kitokių priemonių kovoti su prakaito kvapu. Būtent, kvapą neutralizuojančiais tepalais bei skysčiais. Šie yra vadinami "deodorants". Į jų sudėtį įeina chemikalai, kurie neutralizuoja blogą kvapą, bet jie neprisideda prie odos švaros bei odos bakterijų mažinimo. Yra ištisa eilė vaistų, mažinančių prakaito liaukų veikimą. Jie gali būti imami į vidų arba tepami ant labiau prakaituojančių vietų. Šie vaistai būna vartojami retais atsitikimais, nes kai kurie iš jų duoda odos alergijas.

Kadangi kūno kvapas priklauso nuo odos švarumo bei paviršiaus bakterijų skaičiaus, tai jo kontrolei geriausias būdas būtų dažnas maudymasis ir vartojimas muilo, turinčio bakterijas naikinančius chemikalus. Kai kurie muilai tokį chemikalą turi. Jo vardas yra hexachlorophenas. Gydytojai savo rankų plovimui vartoja skystą muilą, kuris turi didesnę šio chemikalo kiekį. Vienas iš tokių skystų muilų yra gana populiarus, būtent "PhisoHex". Šis muilas galima gauti be recepto bet kokioje vaistinėje. Jis

yra efektingas kovoje su odos bakterijomis. Jo vartojimas yra labai paprastas. Žmogus išsimaudęs ir nusiprausęs su paprastu muilu prieš apsišluostydamas turi ištepti su mažu PhisoHex skysčio kiekiu pažastis, kirkšnius ir kitas daugiau prakaituojančias vietas ir tik tada nusišluostyti. Toks PhisoHex vartojimas apsaugo prakaituojančias vietas nuo blogo kvapo nuo 24 iki 48 valandų. Kai kuriais atsitikimais ir jis duoda mažą odos paraudimą, bet tas pasitaiko labai retai. Jis nėra nuodingas ir jo vartojimas nesudaro jokių pavojų.

Prieš baigiant reikėtų paminėti ir kojų higieną. Kai kurių žmonių kojos ypatingai prakaituoja ir duoda blogą kvapą. Tokias kojas reikia kas diena plauti ir daž-

nai keisti kojines. Jeigu tas nepadaeda, tai patikimiausia tokiu atveju priemonė yra formalino skiedinys. Formalinas yra nuodingas skystis ir jį reikia saugoti nuo mažų vaikų, ir žiūrėti, kad jis nepatektų į akis. 10% formalino alkoholio skiedinį galima tepti ant kojų padų bei tarpupirščių. Formalinas kietina odą, bet kartu stabdo kojų prakaitavimą ir bakterijų veisimąsi ir tuo pačiu naikina blogą kvapą. Turintieji šią bėdą turi vasaros metu nešioti gerai besivėdinančią avalynę.

HELP WANTED MALE

WRAPPING MACHINE
Mech. for Candy Bus.
1:30 P.M. to 9:30 P.M.
3:30 P.M. to 9:30 P.M.
EDGAR P. LEWIS & SON, INC.
200 Commercial Street
Malden, Mass. 02148
Phone — 324-3300 — Ext. 44
(77-83)

VASAROS ATOSTOGAS

kviečiame praleisti CAPE COD'E

MEŠKOJE

CAPE COD žoluma; ATLANTO vanduo šildomas Golfo srovės; SILVER BEACH smėlis; Lietuviška aplinka ir geras maistas, suteikia puikias sąlygas pavasaroti bei pailsėti.

SPORTO mėgėjams: sail-fish būriuoti, teniso aikštė, ping-pong, kroatetas.

Vakare TĖVAMS išvykus prižiūrimi vaikai.

SEZONĄ PRADĖJOME BIRŽELIO 18 D.

MEŠKA

42 BEACH STREET
MONUMENT BEACH
CAPE COD, MASS.

Tel. (617) 759-3251

Dainavoj stovyklautojos, susibūrusios aplink seselę Ignę, kartuoja stovyklos šūkį. J. Garlos nuotrauka

HELP WANTED MALE

QUALIFIED SPRAY DRYER OPERATORS

(To work on shifts)

ALSO

CHEMICAL OPERATORS

Good fringe benefits and wage rates.

High School diploma required.

Apply Personnel Manager

I.C.I./Organics/ INC.

333 Main Street
Dighton, Mass.
Telephone: 669-2611
(79-85)

ENGINE LATHES SET UP TURRET LATHES RADIAL DRILL OPERATORS GRINDERS

DANA CORP.

WARREN DIVISION
12350 E. 9 MILE RD.
WARREN, MICHIGAN

An Equal Opportunity Employer

ASSISTANT FOREMAN EXPERIENCED IN TUBE BENDING. STEADY WORK.

ULTRAMETL
WENSO RD.
BEDFORD, OHIO
(82-84)

HELP WANTED FEMALE

SEWINGS MACHINE OPERATORS

Sealy of Baltimore now has openings in its new, ultra-modern bedding plant for experienced tapers, flangers and hemmers.

We offer free life insurance, hospitalization, sick benefits, plus company paid pension plan, plus high earnings with production bonuses, plus job security, plus many, many other company benefits. Call 301-247-1400 or apply in person to Sealy Mattress Co., Baltimore Beltway, Exit 10 & Washington Blvd., Landdowne, Md.

An Equal Opportunity Employer

(83-86)

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

OPPORTUNITY FOR MALE and FEMALE

TEACHERS

The Romeo community schools, Romeo, Mich. have vacancies for teachers at all elementary levels. Some secondary. Call 752-3596 or write: Romeo Community Schools, Romeo, Michigan, 48065. (83-89)

DURANT

Community Schools needs the following teachers for 1967-68: SENIOR HIGH SCHOOL

1. Principal
2. Physics and Math
3. Vocal Music, p.t., instrumental
4. Industrial arts

ELEMENTARY SCHOOL

1. Music
2. Grade 5-6, Science and Art
3. Grade 5-6, Arithmetic and English

Durant is a good NCA school, good buildings and equipment: B.A. schedule starts at \$5700; M.A. starts at \$6384.

Call or write to superintendent R.K. Lauger
Community Schools
Durant, Iowa 52747
319-785-4432 (83-86)

HELP WANTED MALE

WANTED AT ONCE

FITTERS

Experienced steel plate fitters for heavy plate fabrication.

Fringe benefits, overtime & long range program

RACAR CORP.

4 Floral
Mt. Clemens, Mich.
313-293-7740
(83-85)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

* IDOMU, kad amerikietis dirba 2 valandas ir 25 minutes kiekvieną dieną, kad apmokėjus federalinius, valstijos ir vietinius mokesčius. Tai 6 minutes daugiau negu praeitais metais, taip apskaičiavus Mokesčių Fondacijai, Palyginus su tuo kasniū mokesčiams, Jonas Pilietis dirba tik 1 valandą ir 26 minutes į dieną nuosavybei išlaikyti, 1 valandą ir 14 minučių maistui ir -- tabakui, 40 minučių aprangai, 19 minučių pramogoms ir 21 minutę medicinos išlaidoms. Visos kitos išlaidos užima 1 valandą ir 6 minutes dienos darbo.

8

STIKLINĖS BONKOS

BE DEPOSITO —
NEGRĄŽINTINOS

Stroh's
eina kartu
su pramoga...

Kur tik rasite pramogaujančius, rasite ir Stroh's liepsna darytą skonį populiariuose 8 pakiete su 8 lengvai atidaromomis, be deposito... negražintinomis bonkutėmis. Sekantį kartą vykdami pramogauti, pasiimkite keletą 8 pakietų Stroh's. Amerikos vienintelis liepsna darytas alus.

Stroh's

LIEPSNA DARYTO SKONIS

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4 ³/₄ %

ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5 %

ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS • 60650
Phone (Area Code 312) 656-8330

HOURS: Mon. 9-5; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-7; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

* PIANISTO ANTANO SMETONOS koncertas įvyks rugpiūčio 13 d. 3 v. p.p. Cleveland Music School salėje, 1125 Magnolia Drive. Programoje Scarlatti, Mozarto, Chopino ir Schumano kūriniai.

Po šio koncerto A. Smetona grįžta Europon, o po to numatyti jo koncertai P. Amerikoje ir Australijoje.

* VIKTORAS STANKUS, aktyvus Clevelando neolituano ir Liet. Studentų S-gos veikloje, išlaikė valstybinius egzaminus ir įsigijo dantų gydytojo teises.

* GUSTAVAS RYDELIS staigiai mirė Clevelande liepos 26 d.

Paliko nuliūdime sūnų Edvardą su šeima. Palaidotas liepos 29 d. laidotuvėmis rūpinantis

HELP WANTED MALE

MAINTENANCE MEN

Some experience in machine repair, in electrical maintenance. Fringe benefits. Call personnel department.

631-7500

Equal opportunity employer

(83-84)

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St.
Cleveland, Ohio
341-1700

A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS
TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft Components

KELLER-HYDROTEL

Contouring and profiling
Machines

HORIZONTAL
BORING
MILLS

TURRET
LATHES

GAP TURRET
LATHES

ENGINE
LATHES

MILLING
MACHINES

RADIAL
DRILLS

NUMERICAL
CONTROLLED
MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINI
ATLYGINIMA IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.
OR CALL

341-1700

for an interview convenient
for you.

Clevelando Grandinėlės šokėjai Lietuvių darželyje išpildant šokių pynę.

V. Plidžinsko nuotrauka

CLEVELANDO GRANDINĖLĖ

Tik gerai atliktas šokis, visa vakaro programa palieka gražius atminimus žiūrovams ir patiems atlikėjams. Kaip pasiekti, kad grupės pasirodymai būtų ir nauji, ir gyvi, ir pagaujanantys? Atsakymas -- darbas. Darbas, nuolatinis darbas ir yra Clevelando Grandinėlės šokių pirmasis bruožas. Yra pasisakymų, jei mūsų jaunuoliai ką nors daro, tai ir gerai. Grandinėlės nariams šios minties neturėtų užtekti, Mū-

sų tautinė ambicija reikalauja, kad kiekvienas lietuvių vardu atliekamas pasirodymas būtų bent toks pat, kaip kitų tautybių, arba geresnis. Yra tautinių grupių, kurios stengiasi tarptautinėje arenos rodyti tik išbaigtus ir gerai paruoštus darbus. Negalime atsilikti ir mes. Tad Grandinėlės nariui nėra kitos išeities, kaip laisva valia užsidėtas šokio - muzikos srityje pareigas atlikti kuo geriausiai, arba visai neprisidėti.

Vieno ar kito šokio atlikimas reikalauja visos eilės pastangų. Būtų žymiai paprasčiau paruošti solinius šokius, nes prieinamiau repetuoti vienam, nepriklausomai nuo kitų. Mūsų lietuviš-

ki šokiai tos lengvatos neduoda. Tenka tad suburti jaunuolius savaitę iš savaitės, repeticiją po repeticijos. Kaip tai padaryti? Esminė priemonė šiame reikale yra pačių grupės narių sąmoningas drausmingumas. Ši savoka vieniems aiški, būtina, kitiems mažiau suprantama, veik nereikalinga. Grandinėlės narys vis tik turėtų atminti, kad visi lygiai savo sugebėjimais prisidedame prie programos paruošimo ir visiems lygiai reikalinga dalyvauti paskirtose repeticijose. Lietuviškų šokių pynėje taip viskas susiriša, kad be Jono nereikia ir Marytės. Jonuko neatėjimas gaišina laiką ir Marytei, ir visai grupei. Tvarkingas repeticijų lankymas yra

Grandinėlės orkestras. Sėdi iš kairės: E. Šilgalis, A. Baliūnas, A. Matulevičius, V. Čyvas, V. Puškorius ir orkestro vedėjas J. Pazemis.

Kviečiame atsilankyti į "vienos dienos Muenchene" alaus šventę,

kuri įvyks RUGPIŪČIO 20 D., SEKMADIENĮ,
GERMAN CENTRAL GROVE PARKE,
7863 York Road, Parma, Ohio

PUIKI APLINKA, ŽAVI GAMTA, DAUG VIETOS AUTOMOB. PASISTATYTI NEMOKAMAI.

ALAUS FESTIVALyje PRALEISITE SEKMADIENĮ VOKIŠKO "GEMUTLICHKEIT" ATMOSFEROJE.

BUFETE PASIRINKIMAS GERIAUSIŲ VOKIŠKŲ VALGIŲ, KAIP MUENCHENO STILIJE KEPTA VIŠTIENA, BRATWURST, WEISSWURST, KNOCKWURST SU KOPŪSTAIS IR KT. VALGIS \$2.45 ASMENIUI. SPECIALUS DAVINYS VAIKAM.

PRADŽIA 11 VAL. RYTO, PABAIGA 1 VAL. NAKTĮ.

PROGRAMA PRASIDĖS 2 VAL. P. P.

ŠOKIAI GROJANT 3 ORKESTRAMS.

Ten pat savo malonumui rasite ŠOKIAMS SALĘ • VIENA KAVINĖ • RATHS-KELLER • DIDELE PALAPINĖ ALUI • ŽAIDIMUS VAIKAMS • PASIJO-DINĖJIMAI • DOVANOS PIRMIESIEMS 500 SVEČIAMS.

VISI LIETUVIAI MALONIAI KVIEČIAM!

Iki pasimatymo!

Jūsų šeiminkas
STEFAN BENCIC

kiekvienos grupės pasisekimo laidas. Tada trumpu laiku pasiekiami rezultatai ir be didesnio vargo, ir su pakilia nuotaika. Drausmingumas laikytinas antru Grandinėlės šokių bruožu.

Eilėje metų Grandinėlės nariai mėgino derinti savo jaunystės išdaigas su darbu ir drausme. Dėka šių pastangų Lithuanian Dancers -- Grandinėlė yra gerai žinoma ir vertinama daugialalbės Clevelando publikos. Šiam rudenį jau yra sutelkta eilė pasirodymų kitataučių tarpe: rugpiūčio 20 d. Berea County Fair, rugsėjo 23 d. Statler-Hilton viešbutyje "Citizenship Day" baliaus programoje ir kt.

Grandinėlė nesvetima artimesnėms ir tolimesnėms lietuvių kolonijoms. Vienas Clevelando šokėjai ir muzikantai jau aplankė, kitas žada aplankyti ateinančiame sezone. Spalio 22 d. -- Pittsburgh ir t.t.

1967-68 metų sezonas bus baigiamas Trečiojoje tautinių šokių šventėje Chicagoje liepos 7, 8 d.d. 1968 m.

Nauji metai, nauji darbai. Visa tai pareikalaus iš visų Grandinėlės narių ir darbo, ir geros nuotaikos, ir drausmės ir lengvų kojų. Grupės gyvybę juntu ir šokių tėvai. Vieniems jų visa tai arčiau širdies, lengviau pakečiama, kitiems -- sunkiau suprantama. Tėvų pritarimas ar susilankymas grupės darbui atsispindi ir šokėjuose. Tad sekančiam sezonui tektų pasiryžti darbei ir žaidimui tiek jaunimui, tiek tėvams. Reikia tikėti, kad ištversime.

Pirmoji naujų metų darbo repeticija įvyks rugpiūčio 2 d. 6:30 val. p.p. Šv. Jurgio parapijos salėje.

Pradedant naują sezoną atsiranda žvilių jaunuolių, norinčių pamėginti sekti ar net pralenkti Grandinėlės šokėjus ir muzikantus. Nors grupės narių skaičius mūsų sąlygose turi ir plusų ir minusų, bet niekad Clevelande nebuvo per daug gerų šokių ir muzikantų. Bet gal būtų patartina kiekvienam jaunuoliui pagalvoti apie naujų pareigų užsidėjimą, jų atlikimą ir ištesėjimą. Dažnu atveju reikia atsisakyti asmeniško malonumo ir skirti laisvą laiką kitiems.

Sekantiems metams Grandinėlės pirmininkas yra K. Razgaitis. Valdybos nariai: J. Petraitytė, E. Razgaitytė, P. Alšėnas, B. Balčiūnaitė, A. Razgaitis. Tautinių šokių mokytojas -- L. Sagys, specialūs šokiai -- A. Raulinaitienė, muzikinės dalies ir orkestro vedėjas -- J. Pazemis, plaukų stilistė -- G. Mazoliauskaitė, Grandinėlė tiesioginiai priklauso vysk. M. Valančiaus mokyklai.

Liūdas Sagys

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus galite kreiptamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokėstį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

HELP WANTED FEMALE

Opportunity for professional Help Immediate openings 40 bed modern nearly new 6 year old general Hospital

HOSPITAL ADMINISTRATOR

also
X-RAY TECHNICIAN REGISTERED
Salary commensurate with experience & ability

REGISTERED NURSES
Good starting salary \$425.00 per month.

Liberal Personnel Policies
Apply write or call to Administrator or Board of Trustees.

GUTTENBERG MUNICIPAL
HOSPITAL
Guttenberg, Iowa
319 - 252-1121

(79-85)

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue EN 1-1763 936 East 185th St. KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

● **ALTS VALDYBA** buvo susirinkusi eilinio posėdžio. Jame peržiūrėta gautieji skyrių valdybų ir tarybos narių laiškai, pasisakymai. Pasisakeista mintimis dėl Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 50 m. sukakties minėjimo programos paruošimo. Atkreiptas dėmesys į ALTS-gos seime šiltai sutiktą žinią apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės iškeltąjį sumanymą 1968 m. vasario 16 minėti per visą JAV radijo tinklą. To minėjimo ruošia ir vyk-

dymas, pasirodo, vis dar tebelaukia Am. Lietuvių Tarybos pasisakymo. ALTS Valdyba pakino savo narius ALTS-rybos Valdyboje dėti visas pastangas, kad kalbamas klausimas artimiausiu laiku būtų ALT-valdybos nutartas.

● **RAMUNĖ JURKŪNAITĖ**, veikli neolituanė, siunčia Dirvai ir jos skaitytojams linkėjimus iš Graikijos, kur praleido savo atostogas.

Ramunė studijavo Vienoje, o po atostogų

vyksta į Sveicariją, kur Lausanne universitete studijuos prancūzų kalbą. Chicagon žada sugrįžti apie spalio mėn.

Savo laiške ji rašo, jog studijuojant Vienoje vis laukdavo Dirvos, kad pasiskaičius apie Amerikos lietuvių veiklą.

Ramunės brolis Algis Jurkūnas šiuo metu tarnauja JAV kariuomenėje. Jo dalinys randasi vienoje Vak. Vokietijos bazėje.

● **J. KAJECKAS**, Lietuvos atstovas Washingtone, dėkoja visiems sveikintiems jį 70 metų amžiaus sukakties proga.

● **PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ** šiais metais buvo gražiai ir skaitlingai paminėta JAV Kongrese.

Nuo liepos 11 d. ligi liepos 24 d. imtinai, Senate ta proga kalbėjo senatoriai -- Dominick, Percy ir Brooke, o Atstovų Rūmuose pareiškimus padarė 83 atstovai.

Tuo pat laikotarpiu senatoriai Hartke ir Lausche bei atstovai Samuel S. Stratton, Frank J. Branco ir James A. Burke -- paminėjo specialiai Lietuvą ir Baltijos klausimą, primindami "Open Letter to Premier Kosygin", paskelbtą -- "The Committee To Restore Lithuania's Independence".

● **LT. VLADAS BILERIS**, Kario administratoriaus L. Bilerio sūnus, baigęs Knox šarvuotųjų karininkų mokyklą, paskirtas į Vokietijoje esančius JAV šarvuotųjų dalinius.

● **LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRO** nariai, Tėv. Gintautas Sabataitis, S.J., Rūta Domarkaitė, Laima Bačinskaitė, Otilija Vosyliūtė ir Uosio Juodvalkis liepos 25 d. lankėsi Chicago Tribune redakcijoje ir Steve Veenker vadovaujami apžiūrėjo laikraščio spausdinimo procesą. Juos asmeniai

Rūta Domarkaitė ir Tėvui Gintautui Sabataičiui, S.J. Steve Veenker Chicago Tribune spaustuvėje aiškina spausdinimo techniką. Uosio Juodvalkio nuotrauka

priėmė Harold Hutchings, Assistant Managing Editor.

Hutchings labai domėjosi Lietuvių Informacijos Centro darbu, klausinėjo apie lietuvių nuotaikas ir džiaugėsi, kad jaunimas yra į šį darbą įtrauktas. Russell P. MacFall, Neighborhood News Editor, taip pat priėmė svečius ir pareiškė, kad iki šiol Pietų Chicago Tribūno redaktoriams būdavo tuščia vieta, nes informacinis reprezentavimas visiškai neegzistavo. Taip pat asmeniai susitiko ir su Mary Ullrich, South Central Neighborhood News Editor, kuri labai nuoširdžiai prižadėjo artimą talkininkavimą. Vėliau svečiai pietavo su Richard Philbrick, religinio sk. redaktorim ir plačiau išdiskutavo artimo bendradarbiavimo planą. Philbrick, būdamas Romoje Kardinolo Cody pa-

kėlimo proga, buvo apsisutojęs Lietuvių Šv. Kazimiero kolegijoje ir gražiai apie ją atsiliepė. Šie kontaktai su Tribune redaktoriais yra tik pradiniai ir jie bus tęsiami toliau, nes tik asmeninė pažintis užtikrina žinių perteikimą amerikiečių spaudai.

(LIC)

CHICAGOJE MIRĖ IGNAS DAUKUS

Staiga Chicagoje mirė BALF veikėjas Ignas Daukus.

Gimęs Rokiškio apskrityje aukštesnį mokslus baigė Kaune. Antrosios bolševikų okupacijos metu Ignas atsidūrė Vokietijoje, kur Rebendorfe buvo tremtinių stovyklos maisto tvarkytoju. Atvykęs į Chicago, pradėjo dirbti įvairiose įmonėse. Tik įsikūrus "Ventos" bendrovei, draugų raginamas, stojo dirbti braižytoju.

Visą laiką buvo Balfos skyriaus valdyboje šiaurinėje Chicagos dalyje ir keletą metų Chicagos apskrities valdyboje. Veik kiekvienais metais Ignas su kitais valdybos nariais šiaurinėje miesto dalyje pravedavo Balfos aukų rinkimo vakų, rąšdamas lietuviškojo spaudos straipsnius ir aiškindamas būtiną reikalingą šelpiti tautiečius, atsidūrusius varge Lietuvoje, Sibire ir kitose valstybėse. Paskutiniaisiais metais Ignas buvo Balfos apskrities archyvaras.

Velionį inž. Igną Dauką, pašarvotą Petkaus Marquette koplyčioje apilankė daug tautiečių, giminų, bendradarbių, balfininkų ir kt. pažįstamų. Velionies pagerbimo akademijoje, kuriai vadovavo Balfos apskr. pirm. A. Gintneris, atsisveikinimo kalbas pasakė: Ig. Petrauskas, A. Gintneris, J. Jasaitis, V. Kasniūnas, inž. J. Baris, inž. J. Jalionis, inž. Vengrys, V. Šimkus, M. Lukoševičius, V. Gutauskas, ir kt. Maldas atkalbėjo kun. S. Šantaras ir V. Zakarauskas. Liepos 22 d. velionio palaikai bu-

vo išlydėti į Marquette Pk. bažnyčią, o popamaldų į Šv. Kazimiero kapines. Laidotuvėse dalyvavo daug žmonių.

(pš)

VASAROS BALIUS PUKIAI PASISEKĖ

Didelė padėka labai daug prie to baltiaus rengimo prisidėjusioms p. p. Centro V-bos sekretorei Br. Paplėnienei ir E. Matutienei. Ačiū baltiaus metu daug pagelbėjusioms p. p. D. Bartkuvienei ir E. Vilutienei. Ačiū už pagalbą jauniesiems: Audronei Matutytei ir Eugidijui Juškui. Džiaugiamės, kad Centro V-bos pirm. p. T. Blinstrubas, V. Jurkūnienė ir Z. Juškevičienė tiek daug svečių prie savo stalų turėjo. Ačiū ir p. Vyteniu Jonynui už taip puikiai paruoštą salę ir svečiams suteiktus malonumus.

V-bos vardu skyr. pirm. P. Vebra

● **BIRUTĖ PUKELEVIČIUTĖ**, rašytoja ir aktorė, nors ir labai užsiėmusi antrosios vaikams plokštelės išleidimu, Lietuvių Operos valdybos paprašyta, maloniai sutikopadaryti Beethoven operos "Fidelio" libreto vertimą į lietuvių kalbą.

BOSTON

* **BOSTONO PILIEČIŲ KLUBAS** ruošiasi įsirengti keltuvus. Klubas antrojo ir trečiojo aukšto salėse vyksta daug parengimų, gi vyresnio amžiaus žmonėms kai kada jau sunku laiptais laiptuoti. Todėl Klubas valdybos pirm. St. L. Drevinsky kreipėsi į visus 1400 narius prisiimti aukomis keltuvas įrengimui.

500 dol. jau pasižadėjo aukoti J. ir O. Owirka iš Dorchesterio. 100 dol. J.C. Lubin, St. Drevinsky ir E. Ketvirtis. 50 dol. -- H. Piragis.

● **Gražiausios lietuvių rinkimai** ir visa eilė pramogų numatoma tradicinėje gegužinėje, kurią kasmet ruošia Minkai radijo valandėlei parenti.

Gegužinė įvyks rugpjūčio 13 d. Romuvos parke, 71 Claremont Ave.

expo67

EXPO 67 -- KAMBARIAI

USA pusėj nuo Montrealio ARTI PARODOS nesiekiant miesto susigrūdimui. Kambarys diena \$6.00 vienam ir po \$2.00 sekantiems šeimoje.

VIRTUVĖ-SALDYTUVAS

Užsisakykite:

Leonas
644 Laurie Cr.
Greenfield Park
P. Q., Canada
Tel.: 671-8893.

"EXPO 67" MONTREALYJE

15 min. nuo EXPO išnuomojami privačiai, dideli patogūs kambariai su virtuve, šeimoms ir pavieniams. \$10.00 diena už kambarį su dviguba lova.

Vasarnamiai Laurentian kalnuose, prie gražaus didelio smėlio ežero. Prašome užsisakyti iš anksto. A. Gaurys, 7730 Broadway, La Salle, Montreal 32, Que., Canada. Tel. 366-8528.

PADĖKA

Š.m. birželio mėn. 22 d. Toronte, Kanadoje, netikėtai mirė mūsų mylimas vyras, tėvelis ir brolis

A. A.

VLADAS ŠARŪNAS

Palaidotas š.m. birželio mėn. 24 d. Šv. Jono Krikštytojo par. lietuvių kapinėse Toronte. Toje skaudžioje mums visiems valandoje mes jutome gilią užuojautą ir paramą iš visų velionies Vlodo ir mūsų draugų ir pažįstamų.

Tariame nuoširdų ačiū ilgamečiui velionies draugui Dr. J. Yčui už suteiktą visokeriopą pagalbą, Šv. Jono Krikšt. par. kleb. kun. Ažubaliui už gedulingą pamaldą, turiningą pamokslą ir laidotuvių apeigas, solistui V. Verikaitiui už gražų giedojimą Šv. Mišių metu, jūrų skautininkams, skautininkams ir Toronto skautėms ir skautams bei jų vadovėms-vadovams, nešusiems karstą irėjusiems garbės sargybas, Stp. Kairiui, Č. Senkevičiui, L. Knopfmilleriui ir E. Čuplinskiui tarusiems paskutinį atsisveikinimo žodį kapuose.

Dėkojame organizacijoms, draugams ir pažįstamiems už atsiųstas gėles bei aukas ir pareikštą užuojautą spaudoje, laiškais ar žodžiu. Mūsų gili padėka priklauso visiems palydėjusiems velionį į amžino poilsio vietą, vienu ar kitu būdu padėjusiems ir užjautusiems šioje didžioje mūsų nelaimėje.

Aldona Šarūnienė, dukrė Danutė, sūnūs Paulius ir Marius.
Seserys: N.S. Mockuvienė, R. J. Šarūnaitė ir M.B. Minginienė.

PADĖKA

Š.m. liepos 3 d. 4 val. 30 min. ryte Baltimorėje po ilgos ir sunkios ligos mirė mūsų mylima žmona, motina ir senelė

PAULINA MIKUCKIENĖ

Reiškiame gilią padėką visiems dalyvavusiems laidotuvėse, gausiais vainikais ir gėlių puokštėmis papuošusiems karstą, karstą nešusiems, spaudoje ir laiškais užuojautą reiškusiems ir užpirkusiems mišias.

Ypač dėkingi esame prie karsto koplyčioje ir krematoriume turinčias ir jautrias kalbas tarusioms p. Jonui Jakubauskui; min. plk. Kaziu Škirpai, aktorui Jonui Kazlauskui ir poetui Nadui Rasteniui su ponija. Didelis ačiū gydytojams Stasiui Ankudui ir Edm. Kasaičiui, kuris rūpestingai globojo a.a. Pauliną iki mirties.

Lindintieji -- našlys vyras Juozas Mikuckis, našlaitė dukra Paulina Banienė ir dukraitė Ramunė.

Plk. JONUI PUODŽIŪNUI

Lietuvoje mirus, jo dukrą Ireną Jakštienę, šeimą ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia

R. ir J. Čiuberki

GUSTAVUI RYDELIUI

mirus, sūnui Edvardui ir šeimai gilią užuojautą reiškia

Nijolė ir Petras Maželiai

Vyresniam skautininkui

ALEKSUI MATONIUI

mirus, jo žmonai, sūnui ir dukteriai gilią užuojautą reiškia

V.s. Vincas Kizlaitis